

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

30. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

7,50 Kč (10 Sk)

29. ČERVENCE 2001

Z obsahu:

Pokoj tomu domu

Poselství Svatého otce
Jana Pavla II.
ke Světovému dni turismu
- strana 2 -

**Když jsem přišel
o všechno**

- strana 4 -

Síla slova

P. Raniero Cantalamessa
- strana 5 -

**»Nedovolte silným,
aby zničili člověka«**

Z homilie Jana Pavla II.
v Kyjevě 24. června 2001
- strana 6 -

**Jak se vychovává
opravdu katolická
inteligence**

V Gamingu roste radost
z víry při studiu teologie
- strana 7 -

**Reformace
a antijudaismus
(dokončení)**

Massimo Borghesi
- strana 8 -

**Dva pastýři
z dob temna**

- strana 10 -

**Úloha katolických
gynekologů**

- strana 14 -

Pane, nauč nás modlit se...

Pokoj tomu domu

Poselství Svatého otce Jana Pavla II. ke Světovému dni turismu

1. U příležitosti XXII. světového dne turismu, který se koná pod heslem: »Turismus, nástroj službě míru a dialogu mezi civilizacemi«, posílám s radostí pozdrav všem, kteří nejrůznějším způsobem pracují v této důležité sociální oblasti. Turismus opravdu zajímá stále více život lidí, národů. Moderní dopravní prostředky usnadňují pohyb milionů cestujících při hledání odpočinku a kontaktu s přírodou nebo v touze poznat hlouběji kulturu jiných národů. Turistický průmysl, který vychází vstříc těmto tužbám, znásobuje nabídku cest, které poskytují možnosti nových zkušeností. Můžeme říci, že prakticky padly bariéry, které izolovaly národy a odcizovaly je mezi sebou.

V souladu s usnesením Spojených národů vyhlásit rok 2001 za »Mezinárodní rok dialogu mezi civilizacemi« téma, které zvolila Světová organizace pro turismus pro letošní Den turismu, představuje výzvu k úvaze o tom, čím může turismus přispět k dialogu mezi civilizacemi. Tomuto tématu jsem věnoval několik pasáží v Poselství pro letošní Světový den míru. Jedná se totiž o záležitost, která zasluhuje pozornost z toho důvodu, že dialog mezi kulturami představuje »nezbytnou cestu pro vybudování usmířeného světa schopného dívat se s klidem vstříc vlastní budoucnosti« (Poselství pro Světový den míru 2001).

2. Turistický průmysl ukazuje, jaký je svět: stále více globálnější a stále více propojený. Rozvoj turismu, zvláště turismu kulturního, představuje nesporně dobrodiní pro ty, kteří jej pořádají, a pro společenství, které návštěvníky a turisty přijímá. Existuje obecné povědomí o důležitosti velkých děl umění jakožto znamení identity civili-

zace a stále více roste naléhavost chránit je skrze mezinárodní společenství. V některých místech masový turismus vytvořil určitou formu subkultury, která ponižuje jak turistu, tak společenství, které ho přijímá. Jsou tu tendence instrumentalizovat pro komerční účely stopy »primitivních civilizací«, »ještě živých iniciačních obřadů« některých tradičních společenství.

Pro hostitelské společenství se mnohdy stává turismus příležitostí k prodeji tzv. »exotických« výrobků. Vznikají tak falzifikátorská centra, na hony vzdálená od skutečného kontaktu s kulturou hostitelské země, nebo poznamenaná »povrchním exotismem« pro uspokojení zvědavců dychtících po nových senzácích. Bohužel tato nespoutaná tužba dosahuje někdy scestnosti, která je ponižující, jako je zneužívání žen a dětí bez skrupulí pro sexuální obchod, který představuje nepřijatelné pohoršení. Je třeba dělat všechno, aby se turismus nestával v žádném případě moderní formou zneužívání, nýbrž aby byl příležitostí k užitečné výměně zkušeností a k prospěšnému dialogu mezi různými civilizacemi.

V globalizovaném lidstvu je turismus často významným faktorem světovosti do té míry, že vyvolává radikální a nevratné změny v hostitelských kulturách

Jan Pavel II. na letošní dovolené ve Valle d'Aosta

a společnostech. Pod tlakem konzumismu se může změnit v konzumní zboží kultura, náboženské obřady a etnické svátky, které se stále více improvizují, aby se vyhovělo přání velkého počtu turistů. Aby byly uspokojeny tyto tužby, uchylují se lidé k »rekonstruované etnicitě«, která je opakem toho, co by mělo být skutečným dialogem mezi civilizacemi vzhledem k jejich autenticitě a reálnosti každé z nich.

3. Není pochyb, že pokud je turismus správně orientován, stává se vhodnou příležitostí k dialogu mezi civilizacemi a kulturami a ve svém výsledku cenou službou míru. Sama povaha turismu přináší určité okolnosti, které disponují k tomuto dialogu. Provozováním turismu vzniká možnost odpoutat se od každodenního života, od práce, od závazků, které nás jinak nutně svazují. Za této situace se člověku daří »pozorovat jiným zrakem svůj vlastní život i život druhých: osvobozen od každodenních naléhavých zaměstnání

má člověk možnost objevit svou vlastní kontemplativní dimenzi, objevovat Boží stopy v přírodě a především v jiných lidských bytostech« (Angelus 21. července 1996).

Turismus přivádí do styku s jinými způsoby života, jinými náboženstvími, jinými formami pohledu na svět a jeho dějiny. To vede člověka, aby objevoval sám sebe a druhé jako individua i jako společenství ponořená do širokých dějin lidstva, jako dědice a společníky univerzální rodiny, která překračuje i sám čas. Tryská zde nová vize druhých, která osvobozuje od rizika, že zůstaneme zahleděni sami do sebe.

Turista, který cestuje, objevuje jiná místa, jiné kraje, nové barvy, rozličné formy, jiné způsoby vnímání a prožívání přírody. Zvyklý na svůj vlastní dům, na své město, stálé krajiny a rodinné hlasy, uzpůsobuje turista svůj pohled pro jiné obrazy, chápe jiná slova, obdivuje rozmanitost světa, který nikdo nemůže úplně pojmut. V tomto úsilí bezpochyby poroste jeho ocenění pro všechno to, co ho obklopuje, a vědomí, že je nezbytné to chránit.

Cestovatel ve styku s divy stvořeného světa vnímá ve svém srdci přítomnost Stvořitele a je veden, aby zvolal s pocity hluboké vděčnosti: *Jak obdivuhodná jsou tvá díla, i když z nich vidíme jen jiskřičku.* (Sir 42,22)

Místo aby se uzavíraly do vlastní kultury, jsou dnes národy více než jindy zvány, aby se otevřely pro jiné národy, konfrontovaly se s jinými způsoby myšlení a života. Turismus představuje vhodnou příležitost pro tento dialog mezi civilizacemi, protože podporuje inventarizaci specifických bohatství, která odlišují jednu kulturu od druhé; podporuje oživení paměti pro dějinné události a společenské, náboženské a duchovní tradice a vzájemné prohloubení pokladů lidstva.

Pokračování na str. 4

Jan Pavel II. na letošní dovolené ve Valle d'Aosta

Rozmluva s Otcem

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

*Každý, kdo prosí, dostává,
a kdo hledá, nalézá.*

Dnešní vzácnou lekci, které se můžeš účastnit, zahajuje Pán nikoliv slovem, nýbrž svým vlastním příkladem. Nacházíš jej právě ve chvíli, kdy rozmlouvá se svým Otcem. Modlitba má trvalé a nezastupitelné místo v jeho každodenním božském životě. Jeho postoj a usebranost jsou výmluvnými svědky jeho živé úcty a lásky k nebeskému Otci, jeho tvář je přesvědčivým důkazem Otcovy bezprostřední blízkosti. Modlit se k Otci znamená stanout mu tváří v tvář. Záleží to jen na nás, protože on sám je ustavičně připraven a stále touží setkávat se se svými dětmi.

Připoj se k učedníkovi, který je tak uchvácen Ježíšovým příkladem, že prosí božského Mistra, aby nás naučil správně se modlit.

Takové prosbě Pán rád vyhoví. Ty jsi dnes ovšem v poněkud v jiné situaci, než byli Ježíšovi učedníci. Přicházíš k Pánu nikoliv proto, aby ti předal nevhodnější slova modlitby, ale aby tě naučil, jak se máš správně modlit těmi jeho slovy, která už znáš až příliš dobře, takže se stala přímo příslovečnými a jsou takřka synonymem bezmyšlenkovitého odříkávání. Pros tedy Pána, aby tě naučil vyslovovat nejvzácnější modlitbu s obnovenou úctou a upřímností a opravdovým užítkem.

To vše záleží na tom, abys správně odkryl, co se skrývá již za úvodními slovy. První slova modlitby Páně jsou nejen oslovením Nejvyššího, ale i výzvou, abys k němu upřímně a do důsledku zaujal jedině správný vztah: »Můj Bože, kdo jsi ty a kdo jsem já? Ty jsi svrchovaný Pán, nejvyšší svatý, Stvořitel všeho světa, i můj. Ty jsi náš Otec a my jsme hlína, tys nás Tvůrce, my všichni jsme dílo tvých rukou⁽¹⁾. Jsi na nebesích, to znamená v nejvyšší a neskonale slávě a nekonečné vznešenosti. Ale ty nejsi Bůh, kterému by bylo lhostejné, co jsem já a co se se mnou děje. Chceš, abych se k tobě obracel, jako se obrací dítě na svého Otce.«

První slovo Pánovy modlitby vyslovuje jméno nejvyššího Boha. Poslední slovo jmenuje jeho úhlavního nepřítele⁽²⁾. Modlit se k Bohu znamená odvrátit se od Zlého, nepřítele, pokušitele a škůdce, a přiklonit se bezvýhradně k Bohu, který je naším Otcem. I když je Zlý výslovně jmenován na samém konci modlitby, obrací se proti němu již její první slova. Nebylo by třeba prosit o návrat Božího království, o dokonalé naplnění vůle nebeského Otce, kdyby na počátku lidských dějin nestála ďáblova lest a lidský pád. Všechno, oč máš podle Pána prosit, je zaměřeno na odstranění následků tragického a ničivého vpádu zlého ducha do řádu stvoření.

Ježíšova modlitba je tedy mnohem více než jen sedmero proseb.

Jsou to totiž prosby, kterými máš Boha především chválit a oslavovat. Oslavuješ Otce tím, že uznáváš jeho svrchovanost a svatost, věříš v otcovskou dobrotivost a důvěřuješ bezvýhradně jeho lásce a starostlivosti. Oslavuješ ho nejvíce právě tím, že všechno, s čím se na něho obracíš, mu přednášíš jako jeho milující dítě. Není naším úkolem přesvědčit Boha, aby nám dal to, co potřebujeme, ale projevít mu upřímnou úctu, oddanost a vděčnost, když vyznáváme, že je to on, od něhož pochází všechno dobré. Ani jej nemusíme přemlouvat, aby nám udělil odpuštění všech našich provinění, jemu postačí, když upřímně osvědčíme, že víme, jak velice potřebujeme jeho slitovnost a odpuštění, tím, že přiznáváme kajicně svou hříšnost a sami odpouštíme ze srdce všem, kteří nám ublížili. Blahodárny pokoj z odpuštění, kterému se otevíráme, nemůže zavládnout, dokud jej kalí naše narušené vztahy živé neústupnosti a pomstychtivou zlobou. Proto se dobře rozpomeň, zda nemáš někoho, komu jsi dosud neodpustil, a také zvaž, zda oni už všichni vědí o tvém odpuštění.

Tim, že ke svému Stvořiteli voláme »Náš Otče!«, vyznáváme, že jsme jeho rodina. Jaká by to byla rodina, ve které jedněm na druhých nezáleží? »Jsem-li váš Otec, kde je vaše úcta ke mně?⁽³⁾ Co jste to za děti, jestliže tolik vašich bratří strádá a umírá hladem? Nemají co jíst nikoliv proto, že já jsem uzavřel své sýpky, ale vy jste zavřeli svá srdce a sobecky jste si podrželi to, co dávám pro všechny. Proč nejste štedří jako já, proč nejste prostředníky mé otcovské dobroty a starostlivé péče?«

A co teprve říci o bídě a smrti duše, proti které je smrt hladem jen bledým podobenstvím? Kolik je ubohých, kterým hrozí věčné neštěstí, protože jejich hřích je velmi těžký. Měj stále před očima vytrvalost Abraháma, abys nikdy nezapomínal, jak důležitá je tvoje solidarita s těmi všemi, kterým hrozí nenapravitelná záhuba. Nikdy se nepřestávej modlit za ty, kteří se nemodlí, aby i k nim přišlo Otcovo království. Sodoma a její hřích jsou důrazným varováním, že i nekonečná Boží slitovnost má své nepřekročitelné meze. Boj se toho, že by právě tvůj hlas chyběl do poslední možné desítky. Proto se vrhni na tvář směrem k jeho svatému chrámu⁽⁴⁾, pros a tluč a hledej, pros tím více, čím méně umíš prosit, nerad odpouštíš a neumíš být štedrý, vyprošuj velké Boží rodině jeho svatého Ducha, aby i skrze tebe byl svět zbaven Zlého, bylo Boží jméno oslaveno a přišlo jeho království, tak jak si od počátku přeje jeho svatá vůle.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Iz 64,7; ⁽²⁾ srov. Mt 6,13;

⁽³⁾ Mal 1,6; ⁽⁴⁾ srov. resp. žalm 138

Liturgická čtení

1. čtení – Gn 18,20–32

Hospodin řekl: „Nárek na Sodomu a Gomoru je velký, jejich hřích je velmi těžký. Chci sestoupit a podívat se, zda doopravdy dělají všechno, co odpovídá stížnosti, která ke mně přichází, nebo ne. Chci to vědět.“ Tři mužové se odtamtud vydali na cestu a šli do Sodomy, zatímco Abrahám stále ještě stál před Hospodinem. Abrahám přistoupil a pravil: „Skutečně chceš zahubit spravedlivého s viníkem? Snad je v městě padesát spravedlivých, chceš to místo zahubit a neodpustit kvůli padesáti spravedlivým, kteří jsou v něm? Vzdal od sebe takovou myšlenku, že bys mohl takhle jednat: usmrtit spravedlivého spolu s viníkem. To by se vedlo spravedlivému stejně jako viníkovi. Vzdal od sebe takovou myšlenku! Copak by mohl soudce celé země nejednat spravedlivě?“ Hospodin řekl: „Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých v městě, odpustím kvůli nim celému tomu místu.“ Abrahám se ujal slova a řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu, já, který jsem prach a popel. Snad bude scházet pět z padesáti, zahubiš kvůli těm pěti celé město?“ (Hospodin) odpověděl: „Nezahubím, jestliže jich tam najdu čtyřicet pět.“ (Abrahám) pokračoval v rozmluvě s ním: „Snad jich tam najdeš jen čtyřicet.“ Odpověděl: „Neudělám to kvůli čtyřiceti.“ (Abrahám) řekl: „Nechť se můj Pán nezlobí a dovolí mi mluvit: Snad se jich tam najde jen třicet.“ Odpověděl: „Neudělám to, najdu-li jich třicet.“ (Abrahám) řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu. Snad se jich tam najde dvacet.“ Odpověděl: „Nezahubím kvůli dvaceti.“ (Abrahám) řekl: „Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mi mluvit ještě tentokrát. Snad se jich tam najde jen deset.“ Pravil: „Nezahubím kvůli deseti.“

2. čtení – Kol 2,12–14

Bratři! Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože

Pokračování na str. 14

POKOJ TOMU DOMU

Pokračování ze str. 2

4. Při příležitosti Světového dne turismu vyzývám všechny věřící, aby uvažovali o pozitivních a negativních aspektech turismu, aby osvědčili účinným způsobem svou vlastní víru v této důležité oblasti lidské skutečnosti.

Nikdo ať neupadne do pokušení udělat z volného času čas »odpočinku hodnot« (srov. Angelus 4.7.1993). Je naopak povinností podporovat etiku turismu. V této souvislosti zasluží pozornost »Světový etický kodex pro turismus«, který představuje souhrn širokých úvah, které uskutečnily národy, různé turistické asociace a Světová turistická organizace (OTM). Tento dokument představuje důležitý krok vpřed, aby turismus byl považován nejen za jednu z mnoha ekonomických aktivit, ale také za privilegovaný nástroj pro individuální a kolektivní rozvoj. Díky jemu totiž může být lépe využito kulturní dědictví lidstva a být dobrodinným především pro dialog mezi civilizacemi a podporou trvalého míru.

Zaslouží si zdůraznit, že takový Světový etický kodex bere v úvahu rozličné motivy, které vedou lidi, aby projížděli planetu v šir i dál se zvláštním vztahem k cestám z náboženských důvodů, jako jsou poutě a návštěvy svatyní.

5. Vzájemné poznávání mezi individuálními a národními setkáním a kulturním výměnám jistě napomáhá budování solidárnější a bratrštější společnosti. Turismus zahrnuje dočasné soužití s jinými osobami, sběr informací o životních podmínkách, problémech a náboženství; předpokládá sdílení legitimních aspirací jiných národů; podporuje podmínky pro jejich mírové vzájemné poznávání.

Správná etika turismu ovlivňuje chování turistů, činí z něho solidárního spolupracovní-

ka, náročného k sobě samému i k těm, kteří jeho cestu organizují; činí z něho aktivního účastníka dialogu mezi civilizacemi a kulturami pro vybudování civilizace lásky a pokoje. Tyto kontakty usnadňují vznik mírových vztahů mezi národy, které mohou vzejít pouze ze »solidárního turismu«, založeného na účasti všech. Pouze účast »rovný s rovným« může zajistit, aby mezikulturní vztahy byly vhodnou příležitostí pro pochopení, vzájemné poznání a pro uvolnění mezi lidmi. To je důvod pro podporu všech účinných forem účasti mezi kulturami. Je nutné zajistit obyvatelům v turistických lokalitách závazné zapojení do plánování turistických aktivit a přesně stanovit ekonomické, ekologické nebo kulturní limity.

Bude rovněž užitečné, aby všechny struktury hostitelské země byly podporovány, aby realizovaly turistické aktivity vždy jako službu jednotlivcům a komunitám.

Turismus se tak staví do služeb solidarity mezi všemi lidmi a setkávání mezi civilizacemi; usnadňuje pochopení individuální i národních, vytváří příhodné podmínky pro budoucnost v míru.

Křesťané, ať už pracovníci, nebo účastníci turismu, ať vtisknou vždy turistické aktivitě ducha evangelia, pamětliví povzbuzení od Pána: *Když vstoupíte do domu, řekněte nejdříve: »Pokoj tomu domu.« Bude-li tam někdo hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj.* (Lk 10,5-6) Kéž jsou svědky pokoje a přinášejí radost těm, které potkávají.

Prosím Pána, aby tato základní oblast lidské aktivity byla vždy proniknuta křesťanskými hodnotami a stala se prostředkem evangelizace. Za tím účelem vyzývám o mateřskou ochranu Marii, Matku celého lidstva, a ze srdce posílám všem, kteří pracují v turistickém oboru, zvláštní apoštolské požehnání.

Vatikán 9. června 2001

Překlad -Iš-

Když jsem přišel o všechno

O vietnamském biskupu Fr. Xav. Ngyen Van Thuanovi jste četli ve Světle č. 27. Dnes se k němu opět vracíme. Bude nám vyprávět o Božím slovu, které se mu stalo ve vězení skutečnou potravou.

Když jsem přišel o všechno a ocitl se ve vězení, přemýšlel jsem o tom, jak si opatřit určité vademecum (znamená česky pojď se mnou – je to příruční rádce a průvodce), které by mi pomáhalo žít v této nové situaci: abych mohl žít z Božího slova.

Neměl jsem ani papír, ani sešity, ale policie mi dávala listy, na kterých jsem měl písemně odpovídat na řadu otázek, které mi kladli. A tak jsem začal postupně list po listu ukryvat, až se mi podařilo zhotovit malý poznámkový sešitek, do kterého jsem si den co den zapisoval více než 300 vět z Písma svatého v latinském jazyce, tak jak jsem je znal nazpaměť. Takto rekonstruované Boží slovo je mé každodenní *Vademecum*, je mou drahocennou pokladnicí, ze které jsem mohl čerpat sílu a obživu (...)

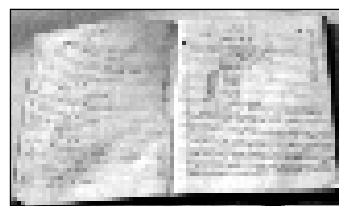
Když jsem byl ve vězení, napsal jsem si: »Dbej na jediné pravidlo: evangelium. To je ústava, která stojí nade všemi ostatními a kterou Pán zanechal apoštolům jako svůj odkaz (srov. Mt 4,23). Není těžká, ani komplikovaná, nepoužívá žádné násilí, naopak, je přizpůsobivá, lidská a dává sílu a odvahu. Svatý, který žije mimo evangelium, není žádný pravý svatý.« (...)

A přece to nestačí, přijmout slovo a žít podle něho. Je třeba se o ně dělit s druhými. To děláme v katechezích, v homiliích, nebo když kážeme exercicie. Co snad vždy neděláme, je obdarovávat plody slova.

Slovo je semeno, které je zaseto do našeho života. Dobrá půda nevrací semeno, nýbrž plody. Tak máme předávat nejen své myšlenky o Božím slovu, nýbrž především to, co toto slovo způsobilo, když zapadlo a bylo přijato do půdy našeho života. Není snad pravdou, že svědkové

jsou věrohodnější než učitelé, resp. že učitelé jsou věrohodnější, když slyšené také svým příkladem dokládají?

Ve vězení v Phu-Khanh si katolíci tajně rozdělili mezi sebe knihu Nového zákona, kterou tajně pronesli do vězení, rozdali si navzájem malé listy Bible a učili se je nazpaměť. Protože

Ručně psaná Bible z Eritreje

podlaha byla z hlíny a písku, ukryvali zde tyto listy Božího slova v podlaze, když slyšeli, že se blíží stráž. Večer za tmy přednášeli postupně tu část, kterou se naučili. Bylo to dojemné, naslouchat v tichu a ve tmě Božímu slovu, pociťovat přítomnost Ježíše, cítit »živé evangelium«, přednášené vši silou duše, slyšet Ježíšovu velekněžskou modlitbu a zprávu o jeho umučení. Nekřesťané naslouchali s respektem a pohnutím to, čemu říkali *Verba sacra* – (svatá slova) Mnozí tak vyjádřili z vlastní zkušenosti, že Boží slovo je *Duch a život*. (...)

Často jsem si kladl otázku: Jak mohu způsobit změnu mravů, trvalou novou evangelizaci života, pravé obrácení?

Když papež na počátku Jubilejního roku vstupoval do Svaté brány pouze s evangeliem v ruce, naučil jsem se důležité lekci: To je ono, to je ta cesta, to je pravý obraz římské kurie pro třetí tisíciletí: Církev, která bere evangelium naděje, prožívá je, sdílí a hlásá.

*Podle F. X. Ngyen Van Thuan:
Naděje, která nás nese.
Exercicie pro papeže.*

Síla slova

Život je boj. Což není život člověka na zemi službou ve válce? (Job 7,1) Život je duchovní boj: Vedeme přece zápas ne proti nějaké obyčejné lidské moci, ale proti knížatům a mocnostem, proti těm, kteří mají svou říši tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší (Ef 6,12). Co je tedy naléhavější, než se vyzbrojit, abychom v tomto boji obstáli? Potřebujeme zbraně, které nejsou tupé. Pro apoštola Pavla je bezpečným prostředkem pro vítězství v boji Písmo svaté. *Vezměte přílbu spásy a meč Ducha, tj. Boží slovo (Ef 6,17).* Křesťan nepotřebuje žádné mantry nebo vymudrované formulky. Boží slovo, které, jak je známo, působí, co chce (srov. Iz 55,10nn), je určující slovo, slovo srdce, řídicí slovo. Ale záleží na křesťanu, zda se chce chopit této kotvy. Raniero Cantalamessa, kněz, kapucín, který opustil katedru dějin rané křesťanské literatury, aby se zcela věnoval hlásání, proslavil se nad všechny učené kruhy. Moderuje úspěšné pořady v italské televizi, pořádá přednášky v rozhlasu, vede v Itálii na seznamu bestsellerů náboženské literatury, je kazatelem papežského domu. Jestliže nám dává návod, jak použít SLOVO jakožto zbraň, můžeme mu důvěřovat, protože Cantalamessa ví, o čem mluví.

Boj

Křesťanský život je duchovní boj. Charismatická zkušenost Ducha nepozvedá věřícího nad tento konflikt a nevymaňuje ho z něho, nýbrž dokonce ho vyhrocuje, neboť dává věřícímu žít mezi dvěma stejně reálnými světy, které stojí navzájem v napětí: žádá od něho, aby žil podle Ducha, zatímco se nachází v těle.

Díky Utěšiteli máme uprostřed tohoto boje příslib, že nás nikdy neopustí tváří in tvář porážce. V dějinách pouštních Otců čteme, že jeden mnich často v noci propadal hříchu těla, ale nepřestával po každém pádu ve své modlitbě a nařikání. Jednou, když bezprostředně po spáchaném hříchu vstal, aby recitoval modlitbu hodin, zjevil se mu démon »udivený nad jeho důvěrou« a zeptal se ho, zda se nestydí zjevit se v takovém stavu před Bohem. »Přisahám, že nikdy neustanu prosit Boha o pomoc proti tobě, dokud ty nepřestaneš bojovat proti mně, a uvidíme, kdo zvítězí, zda ty, nebo Bůh.« A démon ho okamžitě přestal pokoušet, aby ne zvětšoval jeho vítězný věnec.

Zkušenost ukazuje, že v boji proti duchu zla můžeme zvítězit tak, jak nad ním zvítězil Ježíš

na poušti: úderý Božího slova. Ono je skutečně *mečem Ducha* (Ef 6,17). Koho pokouší duch pýchy, ať zkusí opakovat: *Já nehledám svou slávu* (Jan 8,50), anebo: *Co máš, co bys nebyl obdržel? (1 Kor 4,7);* když ho pokouší duch nečistoty, ať dá zaznít slovům Kristovým *Blahoslavení čistého srdce* (Mt 5,8), nebo: *Co dává život, je duch, tělo nic neznamená* (Jan 6,63), nebo jiné slovo, které se mu osvědčilo jako účinné, ale vždy totéž slovo. Zjistí, že se opravdu jedná o neomylně jistou zbraň.

Boj ráno

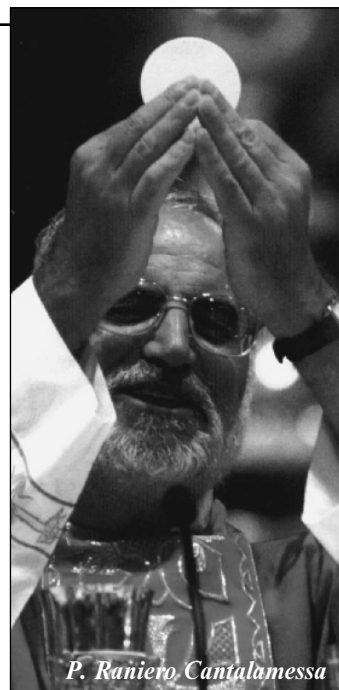
Jeden antický otec řekl, že náš duch je jako mlýn: první zrno, které se do něho ráno nasype, je to, které bude mlít

po celý den. Je třeba si pospíšet o ranním úsvitu, abychom nasypali dobré Boží zrno – dobré myšlenky, Boží slova, jinak ďábel nasype svůj plevel (...)

Boj o čistotu

Víme, jak choulostivý a obtížný je boj o čistotu. Co musíme dělat, abychom nepodlehli a nekapitulovali? Kromě mnoha negativních prostředků (nedělat, nedívat se, nedotýkat se) máme v Písmu a v Otcích mocný pozitivní prostředek, který často zanedbáváme: zamilovat se do pravé krásy, zvolit si »tělo«, se kterým se můžeme spojit. To je prostředek, který nám naléhavě předkládá Duch svatý v situaci, kdy už není možné spoletnout se na negativní prostředek. »Tělo« má dnes své výkladní skříně všude, obklopuje nás stejně doma jako venku. Malá obranná opatření již nestačí, je nutný velký, »rozhodující« prostředek. Vidím takový rozhodující prostředek zapsaný ve slovech apoštola: *Copak nevíte, že kdo se oddá nevěstce, je s ní jedno tělo? ...Kdo se však oddá Pánu, je s ním jeden duch* (1 Kor 6,16n). V této poslední větě je tajemná síla. Nikdy ho nemůžete zopakovat v okamžiku zápasu, aniž byste pocítili jeho účinnost. Bůh nám pro naši náklonnost k hmotě a tělesnosti připravil léčivý prostředek, který odpovídá jeho moudrosti: zmrtvýchvstalé tělo Pánovo. Ono je místem, kde napětí mezi tělem a duchem

bylo definitivně překonáno, kde tělo již dosáhlo onoho vysvobození z podroby, které propadlo všechno pomíjející, po kterém touží všechno stvoření. Je jako záchranná kotva, která je hozena na bitevní pole. A přesto je to pravé tělo, i když *duchovní*; s ním se můžeme spojit v našem smýšlení ve víře a reálně v Eucharistii. On nám udělí svou vlastní čistotu.

Boj o naději

Nesmíme se spokojit s tím, že máme pro sebe naději. Duch svatý z nás chce udělat rozséváče naděje. Není krásnějšího daru, než když v domě, ve společenství, v místní i všeobecné církvi šíříme naději. Ona je jako ty moderní produkty, které vylepšují vzduch tím, že celý prostor naplňují vůní.

V Bibli je text o naději, který je vybaven přímo svátostnou mocí, aby způsobil to, co obsahuje. Mluví o křídlech, která narostou těm, kdo doufají:

Mladíci jsou zemdlení a unavení, jinoši se potácejí, klopýtají. Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly; vznášejí se jak orlové, běží bez únavy, jdou bez umdlení. (Iz 40,30n)

*Feu et lumière 79
Přeložil -lš-*

»Nedovolte silným, aby zničili člověka«

Z homilie Jana Pavla II. v Kyjevě 24. června 2001

Zdravím tě s radostí, obdivuhodné město Kyjeve, které se tyčíš uprostřed toku řeky Dněpru, kolébko prastarých Slovanů a ukrajinské kultury, hluboce proniknutá křesťanským kvasem. Na půdě tvé země, křižovatky mezi Východem a Západem Evropy, se setkaly dvě velké křesťanské tradice, ona byzantská a ona latinská, a obě zde našly příznivé přijetí. V průběhu staletí nechyběla mezi nimi napětí, která přinesla kontrasty škodlivé pro obě strany. Dnes však se otevírá široká cesta ke vzájemnému odpuštění. Je třeba překonat bariéry a rozdíly, aby byla vybudována země harmonická a mírumilovná a dospěla tak jako v minulosti k průzračným pramenům společné křesťanské víry.

Ano! Je to křesťanství, které inspirovalo, draží Ukrajinci, největší osobnosti vaší kultury a umění a zavraždilo hojně mravní, duchovní a sociální kořeny vaší země. Rád zde připomínám to, co napsal váš rodák, filozof Hryhorij Skovoroda: »Všechno pomine, ale láska, která je cílem všeho, zůstane. Všechno pomine s výjimkou Boha a lásky.« Pouze osoba hluboce proniknutá duchem křesťanství mohla mít podobnou intuici. V jeho slovech lze rozpoznat ozvěnu prvního listu apoštola Jana: *Bůh je láska, kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm* (4,16).

V celé Evropě zapustilo slovo evangelia hluboké kořeny

a probudilo v průběhu staletí obdivuhodné plody civilizace, kultury a svatosti. Volby národů tohoto kontinentu však bohužel nebyly vždy v souladu s hodnotami příslušných křesťanských tradic, a dějiny tak musely znamenat přemutné události útlaku, pustošení a války.

Starší generace vašeho národa vzpomíná s nostalgií na doby, kdy **Ukrajina byla nezávislá**. Po tomto období, bohužel krátkém, následovala léta **strašné sovětské diktatury** a tvrdé bídny na počátku třicátých let, kdy vaše země, »obilnice Evropy«, nebyla s to uživit své vlastní děti, které umíraly po milionech. A jak by bylo možno zapomenout na zástupy vašich občanů, kteří zahynuli během války 1941-1945 proti nacistické invazi. Bohužel osvobození od nacismu neznamenalo také osvobození od komunistického režimu, který nadále šlapal po základních lidských právech, deportoval bezbranné občany, věznil disidenty, pronásledoval věřící, a dokonce se pokoušel vyhladit ideu vlastní svobody a nezávislosti z vědomí národa. Naštěstí velký zvrat roku 1989 dovolil konečně Ukrajině, aby znovu nabyla svobodu a plnou nezávislost.

Váš národ dosáhl tohoto vytouženého cíle **pokojnou a nenásilnou cestou** a nyní se usilovně věnuje dílu odvážné společenské a duchovní obnovy. Mezinárodní společenství musí oceňovat úspěchy dosažené při upevňování míru a uvolňování regionálních napětí s vědomím místních odlišností.

Já sám vás povzbuzuji, abyste vytrvali v potřebném úsilí při překonávání přetrvávajících obtíží, při zachování plného respektování práv národnostních a náboženských menšin. Politika moudré tolerance si jistě získá uznání a sympatie ukrajinského národa a zajistí

mu zvláštní místo v rodině evropských národů.

Jako pastýř katolické církve vyzvedávám s upřímným oceněním skutečnost, že v preambuli ukrajinské ústavy se připomíná občanům jejich »odpovědnost před Bohem«. Jistě toto byl pohled vašeho Hryhorije Skovorody, když vyzýval své současníky, aby si vždy kladli za prvotní cíl »pochopit člověka« a hledat pro něho cesty vhodné k tomu, aby vyšel definitivně ze slepých uliček nesnášenlivosti a nenávisti.

Hodnoty evangelia, které jsou součástí vaší národní identity, vám pomohou vybudovat společnost otevřenou a solidární, do které může každý vložit svůj osobní přínos ke společnému blahu, při čemž sám získá současně vhodnou podporu, aby mohl lépe rozvíjet své vlastní hřivny.

Je to výzva, kterou adresuji především mládeži, aby pokračovala ve stopách těch, kteří položili život za vysoké ideály lidské, občanské a náboženské, a dokázala uchovat neporušené toto dědictví civilizace.

»Nedovolte silným, aby zničili člověka,« tak napsal Volodymyr Monomach (†1125) ve svém Naučení synům. Jsou to slova, která si dodnes zachovávají svou plnou platnost.

Ve XX. století totalitní režimy zničily celé generace, protože ohrozily tři sloupy každé autenticky lidské civilizace: **uznání božské autority**, ze které pramení neodvolatelné životní mravní zásady (srov. Ez 20,1.18); **úctu k důstojnosti lidské osoby**, stvořené k Božímu obrazu a podobnosti (srov. Gn 1,26-27) a **povinnost vykonávat moc ve službách každého člena společnosti bez výjimky**, počínaje od nejslabších a nejbezbrannějších.

Tím, že se člověk zřekl Boha, nestal se svobodnějším. Vystavil se naopak různým formám otroctví a snížil poslání politické moci

na úroveň brutální a utlačující síly.

Lidé z oblasti politiky! Nezapomínejte na přísnou lekcí dějin. Vaším úkolem je sloužit národu, zajišťovat mír a rovnost práv pro všechny. Odporujte pokušení zneužívat moci pro prospěch osobní nebo skupinový. Mějte vždy na srdci osud chudých a prosazujte všemi legitimními prostředky, aby všem byl zajištěn přístup ke spravedlivému blahobytu.

Lidé z oblasti kultury! Máte za sebou velké dějiny. Myslím zvláště na pravoslavného kyjevského arcibiskupa metropolitu Petra Mohyly, zakladatele Kyjevské akademie v roce 1632, která trvá v paměti jako dílna humanistické a křesťanské kultury. Je na vás, abyste udržovali kritickou a tvořivou inteligenci ve všech oblastech vědění a spojovali kulturní dědictví minulosti s nároky moderní doby, a to tak, abyste přispívali k autentickému lidskému pokroku.

Slovné autority, vzácné dámy a pánové! Lidstvo vstoupilo do třetího tisíciletí a na obzoru se rýsují nové scénáře. Začal proces globalizace a rozvoje, poznamenaný rychlými a radikálními změnami. Každý je povolán, aby **s odvahou a důvěrou přinesl svůj vlastní vklad**. Katolická církev stojí po boku každé osoby dobré vůle, aby podpořila její úsilí ve službách dobru. Pokud jde o mne, budu vás ustavičně provázet v modlitbách, aby Bůh chránil vás, vaše rodiny, vaše plány a očekávání celého ukrajinského národa, na který svolávám hojnost požehnání Všemohoucího.

L'Osservatore Romano
25. 6. 2001

Jak se vychovává opravdu katolická inteligence

**V Gamingu roste radost z víry při studiu teologie
Lidé z celého světa: mladí, dynamičtí, katoličtí**

Gaming, někde východně od New Yorku, západně od Moskvy, na sever od Říma, moc víc jsem toho před časem nevěděl o této dolnorakouské obci. Tam, v mnišském klášteře »Maria na trůně«, studují studenti z celého světa na Mezinárodním teologickém institutu, kousek od New Yorku, Moskvy a Říma, mezi horami východního alpského předhůří. Mohu zde popsat jen své osobní dojmy a zkušenosti. Je to jen takový osobní obraz. Kdo chce originál: Go Gaming!

Na této docela mladé univerzitě, která propůjčuje papežské vědecké tituly, studují již čtyři roky teologii. Zdálo by se, že k větě - Studuji teologii - není co dodávat. A přece tuto větu poněkud rozvedu, nejen proto, aby z toho byl článek, ale také proto, že bohužel dnes je možno na mnoha místech studovat teologii, a přitom, jak se mi zdá, se tam teologie nestuduje.

Právě to je to, co poznamenalo rozhodným způsobem můj čas v Gamingu a bude poznamenávat můj další život.

»Studuji.« Studovat, tak jsem se zde naučil, nespočívá ve skriptech, která se na konci semestru našprtají a pak opět postupně zapomenou, nýbrž v tom, že se student intenzivně sám zabývá otázkami a věcmi. Obtížnost některých otázek vyžaduje dobré profesory, a tyto dobré profesory jsem zde našel: jsou to velcí světci a církevní učitelé. Protože studium zde není ani tak řada

přednášek, jako spíše studium pramenů.

Autoři textů, které zde čteme, jsou vlastně vyučující. Přečtené se pak k dalšímu vysvětlení probírá na seminářích v diskusích.

Důležitou zkušeností pro mne bylo, že takové diskuse zde nežijí z »tvořivých názorů«, které si každý sám vymyslí a na kterých pak paličatě trvá, nýbrž spíše v tom, že se snaží porozumět skrze světce církve a skrze Ducha svatého zjevení Otce skrze Syna, Učitele všech učitelů.

Tato metoda je tedy zaměřena na Nejsvětější Trojici. Nemluví se zde pouze o Bohu, ale nezbytně také s Bohem. Srdce a mozek nemohou a nesmějí být odděleny. Tato metoda je také »církevní« v tom smyslu, že se hledá přístup k Bohu skrze církve v jejích svatých. To s sebou přináší něco, čeho si obzvláště cením: že se zde církev a její nauka nezesměšňuje a nikdo se proti ní nestaví. Církve je

Gaming - teologický institut, kde se teologie studuje na kolenou

naše matka, která nás v Duchu svatém a skrze své svaté vyučuje a vede ke světlu, kterým je sám Kristus.

To, že mohu takto studovat, je velká milost, která rozhodujícím způsobem ovlivnila můj život.

Teologie: nauka o Bohu. Ta se nevyčerpává řečmi o Bohu, nýbrž vyžaduje rozhovor s Bohem. **Teologie na kolenou**, to je základ každé teologie, která se nevyčerpává jen v pouhých formulích, nýbrž z plnosti Ducha svatého, Pomocníka, nás uvádí do plné pravdy (srov. Jan 16,13).

Tento typ teologie jsem zde tedy našel. Kaple není jen další prostor ve velkém komplexu budov, nýbrž je to současně centrum. Velkým nebezpečím pro studium teologie je, když se tento rozměr jako neakademický vyloučí a když se dělají pokusy klinicky ho oddělit. Smrt člověka je oddělení duše od těla. Smrt teologie je odloučení rozumu od víry.

Život víry a svátostný život tvoří tedy podstatnou část studia. Tento život, jak intelektuální, tak život víry, jsou přenašeny do všech oblastí.

Když studenti spolu žijí v tomto klášteře, není to jen pobyt, ale společenství: mladé, dynamické, katolické. Lidé z celého světa, rodiny i jednotlivci, laici i kněží žijí a studují společně. Světová církev pod jednou střechou.

Tento život se mohu pokusit jen načrtnout: Krátké zavolání, a na jedné světlici se vysvětluje a diskutuje o tématu transsubstanciace.

V lednu jsme mohli vidět, jak si dvacet studentů na dvoře kláštera staví krátce před půlnocí iglů.

Krátká poznámka na nástěnce a za půl hodiny se studenti shromáždí v kapli, aby se modlili za manželku studenta, která právě přivádí na svět dítě.

Skupina studentů z celého světa ve dvě hodiny ráno se

Matka Slova

zastaví na parkovišti cestou do Ženevy na kongres za život a rodinu.

Tak někdo se třeba bude divit, že klášterní kostel denně naplní mladí lidé při mši svaté, že kněží ve zpovědnících jsou plně vytiženi a denně se nejméně hodinu adoruje před Nejsvětější Svátostí.

Ukrajinec se tu modlí vedle Nikaragujce růženec, řeckokatolici zpívají spolu s římskokatolíky hymnus Akathistos. Angličan zpívá Nunc dimittis při latinském kompletáři, skupina Američanů se modlí chvály.

To přece není normální, řekne někdo. Jistě, normální to není. To je Gaming.

Johannes Maria Schwarz

Mezinárodní teologický institut pro studium manželství a rodiny nabízí různé programy. Vedle krátkých dvouročních programů je zde také pětileté studium teologie, ve kterém se rovněž zvláštní váha přikládá tématice rodiny. Oba programy jsou vzhledem k mezinárodnímu složení studentů převážně v anglickém jazyku. Studium sleduje požadavek Svatého otce k nové evangelizaci a k šíření civilizace lásky.

Informace: Internationales Theologisches Institut, Kartause Maria Thron, A-3292 Gaming, tel: +43 7458/975 70, fax: +43 7485/975 74, e-mail: kartause@iti.ac.at

Reformace a antijudaismus (dokončení)

Křesťanství, jehož řady v rámci »papežské revoluce« 12. a 13. století dosahovaly stále těsnější semknutosti, jevílo se stále méně jako putující církev a Augustinovo *civitas Dei* (=město Boží), nýbrž spíše jako církev již skutečně říše. Chorobná touha po očistění, která lidi přepadla, obrátila se navenek v podobě nelitostného boje proti světské říši, proti kacířům a proti nekřesťanům. Důvodem byla temná předtucha, že se pozemský čas blíží ke svému konci. »Obnovená církev vstoupí do období ducha,« tvrdí Joachim da Fiore, »do konečné epochy dějin«. I Luther sdílí tento »apokalyptický« náhled: i pro něho uhodila hodina pravdy v boji pro, nebo proti evangelium. To se mu stává pozadím pro představu, jakou má o údajném nepříteli: je jím Žid, papeženec, Turek, pohan a kacíř⁽³²⁾. Na tomto pozadí je možno vysvětlovat *moderní antijudaismus*, totiž z apokalyptické polarizace, která se od středověku rozšířila v lidských duších. Tak dochází ke skoncování s augustinskou tradicí – Joachim da Fiore *versus* Augustin⁽³³⁾. *Civitas Dei* a *civitas hominum* se zaměňují a výsledkem je ultimatum pro Židy: buď to se obrátí, nebo budou vyloučeni z »křesťanského« světa.

3. Ecclesia spiritualis (duchovní církev)

Marcionismus a antijudaismus

Protizidovské předsudky moderny se ubírají dvojím směrem. Jeden spočívá v návratu k dávno věku v protikladu k moderně, vyznačující se židovsko-křesťanskou tradicí. To je cesta německého novoklasicismu, který má své vyvrcholení v Nietzscheovi a který představuje návrat k Helenistickému pohanství, od něho přejímá hodnoty i božstva. Je to proud, který nachází svůj nejradikálnější výraz v nacistické mytologii a je obzvláště

zřetelný v myšlení Waltera Otta a Martina Heideggera.

Druhá cesta, která vede k protizidovským pocitům, vyrůstá z »duchovního křesťanství«, založeného na protikladu mezi Starým a Novým zákonem, mezi *láskou* a *Zákonem*. Je to antiteze, která se odvolává na stanovisko Marciona, proti jehož teoretickým základům bojoval Augustin, když se postavil proti manicheismu. V moderně se projevuje marcionismus jako důsledek reformace, a to v té míře, v jaké nová *Ecclesia spiritualis* vidí v židech představitele Zákona ve smyslu *sebeospravedlnění*. »Luther v nich vidí tělesnou církev, negativní odraz duchovní církve, která mu tane na mysli. Nebezpečí, které z nich podle něho vychází, jde daleko za židovskou oblast. Chválit se vlastní spravedlností, vyznávat náboženství, které spočívá jen ve vnějších ceremoniích a rituálech, to je to, co dělá i mnoho křesťanů.«⁽³⁴⁾ Tak se žid v negativním smyslu stává srovnávacím bodem, co je a co není pravé náboženství. Stejně jako křesťan praktikuje i žid sebeospravedlnění skrze skutky Zákona v protikladu k nauce evangelia, která požaduje ospravedlnění skrze Boží milost. Římský »papistický legalismus« staví Luther na roveň židovskému. Katolicismus je pro něho světské »židovské křesťanství«, které zapomnělo na ospravedlnění skrze milost. Proti tomuto »tělesnému« křesťanství staví reformace křesťanství »duchovní«. Tento protiklad je možno pozorovat nejen u reformace. Najdeme jej také u humanistů. Pro Erasma Rotterdamského, v jehož spisech je evidentní hluboce zakořeněné nepřátelství vůči Židům a pro kterého vyhnání Židů z Francie představuje důvod k velké radosti, je »antiteze mezi židovstvím a křesťanstvím antitezí mezi tělem a duchem, mezi vnější rituálností a vnitřní vírou.«⁽³⁵⁾

Jedná se ostatně o stejný protiklad, který v jiné formě nacházíme v osvícenství, pro které *deismus* jakožto pravé (zvnitřnělé, racionální a univerzální) náboženství stojí proti židovské víře (jakožto zvnějšnělé, legalistické = na zákonech spočívající, partikulární) a je založeno na skandalizujícím nároku božského vyvolení a »poroby« Zákona. Z tohoto zřetele nepřekvapuje, i když se to může jevit těžko přijatelné, že *osvícenství bylo vůči židovství značně nepřátelsky naladěno*.⁽³⁶⁾ Tento odpor k židovství nacházíme dokonce u »otce tolerance« Voltaira⁽³⁷⁾, stejně jako u Gibbona, Reimara a u Kanta.

Tak píše Elena Loewenthalová: »Oni všichni byli antisemity: laici i duchovní, reformisté i konzervativci, reakcionáři i revolucionáři. Antisemitismus mnoho děkuje této „transverzální“ (široce pojaté) podpoře, takže zničující nenávisti nacistů dodala téměř legitimní náter v neposlední řadě právě okolnost, že Voltair, Luther, Kant a spol. neměli pražádné sympatie k vyvolenému a do všech větrů rozptýlenému národu.«⁽³⁸⁾

Co nesmíme ztrácet ze zřetele, je skutečnost, že tato »transverzálita« není náhodná, nýbrž je to logický důsledek »čistého náboženství«, které vidí v židovství svůj antityp, model zvnějšnělé, zpolitizované, partikulární a tělesné víry. Jedná se tu o *gnostický antisemitismus*, lutherskou dialektiku mezi Zákonem a evangelium, o nově interpretovaný Starý a Nový zákon. To je zřejmé ze spisů mladého Hegela, které přímo srší nenávistí vůči Židům, a tu je možno zřetelně vycítit i v tzv. liberální teologii, která chce vysvobodit křesťanství z jakékoliv možné závislosti na Starém zákoně.⁽³⁹⁾ Jakob Taubes konstatuje v knize *Pavlova politická teologie*, jak velice je ovlivněno

tímto myšlením dílo Adolfa Harnacka, jehož reflexe se nikoliv náhodou dlouho měřila podle postavy Marciona⁽⁴⁰⁾. Harnackův otec, Theodosius, interpretuje v jedné studii o Lutherovi dvojici Zákon – evangelium jednoznačně marcionistickým způsobem.⁽⁴¹⁾ Podobně jako později u jeho syna vede to k odmítnutí starozákonních prvků. Toto odmítání je podle Taubeho tajemstvím liberálního německého protestantismu, kterému se nepodařilo obstát ve zkoušce v roce 1933.⁽⁴²⁾

4. Církev a Izrael

Apokalyptický ideál církve čistých, kterého má být dosaženo na konci dějin, ideál, který prostupuje všechny heretické a utopistické formy celé moderny, nemůže tolerovat to, co Heinrich Schlier ve své pozoruhodné přednášce v roce 1939 označil za *mysterium Izraele*. Mysterium, které se zakládá na skutečnosti, že Bůh ani po zrození Církve »neodvolal svá zaslíbení tomuto národu«⁽⁴³⁾. To znamená, že »že Izrael nemůže být zničen ani netrpělivostí národů, ani netrpělivostí vlastní. On spočívá na Boží trpělivosti.«⁽⁴⁴⁾

Schlier se ve svém komentáři k sv. Pavlu opět vrací na pozici sv. Augustina. To je velice významné. Návrat k tomuto postoji ve světle moderní nesnášenlivosti a tragédie holokaustu nabývá ve skutečnosti v církvi a v křesťanském přesvědčení víry zcela zvláštního významu.

Existence Židů je v první řadě **napomenutím pro církev**, neboť jí připomíná, že je *poutnicí, civitas Dei* v augustinském slova smyslu. Co napsal Franz Rosenzweig ještě Eugenu Rosenstockovi: Jsme monument, který vám má ustavičně připomínat vaše **JEŠTĚ NE**.⁽⁴⁵⁾

Mimoto církev potřebuje Izrael jako autentický národ, který prožívá v průběhu dějin úmluvu s Bohem, aby nepodlehla (gnostickému) pokušení stát se

Poselství Královny míru

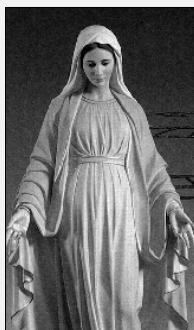
„Drahé děti!

Jsem s vámi a všem vám žehnám svým mateřským požehnáním. Zvláště dnes, kdy vám Bůh dává veliké milosti, modlete se a hledejte Boha skrze mne.

Bůh vám dává veliké milosti. Proto, moje děti, využijte tohoto času milosti a přiblížte se mému srdci, abych vás mohla vést ke svému Synu Ježíšovi.

Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!“

Medžugorje, 25. 6. 2001

Je to projev Mariina přání být mezi svými dětmi

Medžugorská zjevení trvají už 20 let a toto trvání klade otázky. Vskutku tato událost nemá v dějinách mariánských zjevení obdoby a někteří myslí, že se to zbytečně protahuje. Na to můžeme odpovědět především: Je-li možné poměrně krátký čas simulovat zjevení, pak, nejsou-li události autentické, takzvaní vizionáři se nakonec zhroutí. Zdaleka to není případ Medžugorje, kde všech šest svědků zůstává neochvějnými. Dále musíme uznat, že poutě pokračují jako v prvních letech a vyzářování mariánské a ekleziální milosti (duchovního smyslu pro Marii a pro církev) stále roste. Kdo nezná ve svém okolí osoby, které se obrátily v Medžugorje, odkud také pochází dobrá část řeholních a kněžských povolání? Musíme tedy připustit, že to trvání má smysl: je to projev Mariina přání být mezi svými dětmi.

Naše doba má velkou žízeň po Bohu a je v pokušení obracet se k rozpukaným cisternám, jak je psáno: „Dvoji zlo spáchal můj lid: Opustili mne, zdroj živých vod, a vytesali si cisterny, cisterny rozpukané, jež vodu neudrží.“ (Jer 2,13) Avšak svatá Panna vlastní mimořádně mocnou přitažlivost a používá ji, aby vedla k pramenům života ty, kdo marně hledají nebo zabloudili. A za tento veliký dar nebe vzdáváme díky při tomto dvacátém výročí zjevení.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 6. 2001

Vědomí těchto tří faktorů, pro které je církev ve světě ve stadiu putování, zakořeněná v dějinách a poznamenaná dřevem Kříže, objasňuje význam postavy a skutečnosti Izraele pro církev. Když Pius XI. odmítal Hitlerovy rasistické zákony, řekl: »My všichni jsme v duchu židů.« Tento výrok velkého papeže svědčí o vědomí mysteria Izraele, vědomí, které bylo v labyrintu moderny s jejími utopiemi a zmatky zcela ztraceno.

Z 30giorni 2/2001
přeložil -lš-

Vysvětlivky:

Gnóze směšuje prvky křesťanské víry s nekřesťanskými prvky, především představami Orientu perského a syrského původu. Ho-

voří o tajeném nepsaném učení apoštolů, jehož plnosti poznání se dostává jen vyvoleným. Hřích není osobní vina, nýbrž jeviště boje mezi Dobrem a Zlem. Sebespása spočívá v poznání tohoto boje.

Manicheismus je učení o radikálním dualismu mezi dobrem a zlem, duchem a tělem. Dábel není padlý stvořený anděl, nýbrž nestvořený protivník Boha. Spojuje křesťanství s perským a indickým pohanstvím a odmítá zásadně židovství. »Otce temnoty« ztotožňuje s židovským Jahvem. Vykoupení má člověk uskutečnit sám.

Marcion ze Synopy je zakladatelem křesťanské gnóze. Založil svou vlastní církev.

Deismus dělá z Boha tvůrce světa, který je po aktu stvoření dále nečinný a nezajímá se o svět ani o člověka, ponechaného sobě samému.

Poznámky:

³² Srov. H. Obermann, Wurzeln des Antisemitismus. Christenangst und Judenplage im Zeitalter von Humanismus und Reformation, Berlin 1981; A. Agnoletto, La tragedia dell'Europa eristiana nel XVI secolo. Dalla giudeofobia di Lutero agli umanisti Jonas e Melantone, Milán 1996.

³³ Srov. M. Borghesi, L'età dello Spirito e la metamorfosi della città di Dio, in Il Nuovo Areopago, 4 (1994), s. 3-27.

³⁴ A. Prosperi, Einleitung zu: M. Lutero, cit., s. XXXVIII.

³⁵ A. Prosperi, cit., s. XXXII. Srov. také G. Kisch, Erasmus' Stellung zu Juden und Judentum, Tübingen 1969.

³⁶ Srov. Judentum im Zeitalter der Aufklärung, Bremen-Wolfenbüttel 1977.

³⁷ Voltaire, Juifs. Úvod, E. Loewenthal, Milán 1997.

³⁸ E. Loewenthal, L'illuminismo rouesciato, úvod k: Voltaire, cit., 5. XXIII.

³⁹ Srov. M. Borghesi, L'età dello Spirito in Hegel. Dal Vangelo „storico“ al Vangelo „eterno“, Řím 1995, s. 169n.

⁴⁰ Srov. A. von Harnack, Marcion. Das Evangelium vom fremden Gott. Eine Monographie zur Geschichte der Grundlegung der katholischen Kirche, Lipsko 1921.

⁴¹ Srov. Th. Harnack, Luthers Theologie mit besonderer Beziehung auf seine Versöhnungs- und Erlösungslehre, Erlangen 1862.

⁴² Srov. J. Taubes, Die politische Theologie des Paulus. Mnichov 1993.

⁴³ H. Schlier, Die Zeit der Kirche, Freiburg-Basel-Wien 1956, s. 242.

⁴⁴ Op. cit., s. 243.

⁴⁵ Srov. Fr. Rosenzweig, Gesamelte Schriften, I, Haag 1979.

⁴⁶ A. Besançon, La falsification du Bien. Solouieu et Orwell, Paris 1985; ital. Př.: La falsificazione del bene. Solouiev, Orwell, Bologna 1987, s. 64.

⁴⁷ Tamtéž

⁴⁸ H. U. von Balthasar, Herrlichkeit. Eine theologische Ästhetik, sv. II/2, Laikale Stile, Einsiedeln 1969, s., 788.

⁴⁹ L. Giussani, Noi siamo degli ebrei, in La Repubblica, 2. leden 1999.

⁵⁰ Tamtéž

Ecclesia spiritualis. V tom vidí Alain Besançon závěr, ke kterému dospěl Vladimír Solovjev ve své knize o Židech, a vyvozuje z toho otázku o křesťanství, jak ji napsal po zavedení antisemitických zákonů v Rusku v roce 1882. Besançon píše: »V úvaze o Izraeli nám dává Solovjev poznat, že náboženství není pouze duchovní poselství, ale jsou to dějiny; nikoliv pouze „vývoj“ nebo historicko-vědecké schéma. Náboženství spočívá na neopakovatelných faktech, které byly prožívány v určité konkrétní oblasti vyvoleným národem v daném časovém okamžiku se svými nevyhnutelnými idiosynkraziemi (=projevy takřka pudové nesnášenlivosti).«⁽⁴⁶⁾

»Tak se Solovjev vymaňuje z marcionistické hereze, která se objevuje v Tolstojově výsostnosti i v pathosu Bratří Karamazových nebo v Idiotovi.«⁽⁴⁷⁾ Podobně jako Solovjev viděl podle Balthasara i Péguy v Izraeli model pro *point d'intersection* (=průsečík) mezi časem a věčností. »Skutečnost, že Ježíš byl Žid, solidární se svým národem, s osudem Židů, zůstává pro Péguyho výchozím bodem rovnováhy mezi *spirituel* a *charnel* (*temporel*) (duchovním a tělesným, časným).«⁽⁴⁸⁾

Církev je putující církev a současně je zakořeněná v dějinách. Není možné, aby se v ní neodrážel osud Izraele, toho ponižovaného a opuštěného národa, který nebyl ušetřen žádné bolesti tohoto světa. Po strašlivé zkušenosti holokaustu to nabývá obzvláštního významu. Jak napsal Luigi Giussani: »Holocaust se stal pedagogikou pro všechny křesťany; jako bolestné a nespravedlivé vypálené znamení stává se holocaust z nehorlivější židovské kultury i pro lidstvo posledním argumentem, čím se má stát.«⁽⁴⁹⁾ »Pro církev to znamená dramatické vědomí, že námaha a věrnost při očekávání Božího příchodu se projevuje také jako kříž v životě věřících.«⁽⁵⁰⁾

Dva pastýři z dob temna

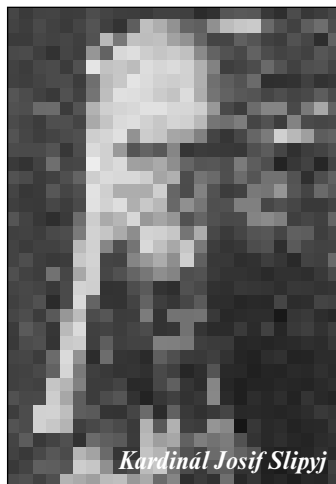
SLIPYJ, VĚZENÍ A EXIL - PURPUR JE BARVOU KALVÁRIE

Je to postava, která ztělesňuje pronásledování, jaké museli podstupovat řeckokatoličtí Ukrajinci, kromě velkého množství oněch anonymních, jakými mnozí nadále zůstávají, nebo těch, kteří se vynořili z mlčení v těchto dnech díky blahorečení Janem Pavlem II. Patří mezi ně kardinál Josif Slipyj, pronásledovaný sovětským režimem jako lvovský arcibiskup a hlava byzantské větve ukrajinského katolicismu. Byl později osvobozen a žil v Římě asi dvacet let až do své smrti v roce 1983.

O jeho příznačných osudech a o jeho jednání uprostřed politických bouří, vedeném vždy znamením neoblomné víry a pevným rozhodnutím žít po boku svého trpícího lidu, vypráví nyní kniha, kterou napsal jeho sekretář Ivan Choma v průběhu jeho římského pobytu. Autor nás provází celým dlouhým životem budoucího kardinála od jeho povolání k pastýřskému poslání pod vedením jeho předchůdce na lvovském stolci Ondřeje Szepťyckého. Když se stal jeho nástupcem v roce 1944, přijal na sebe odpovědnost, která za nacistické okupace znamenala vězení a smrt. Té byl ušetřen, nikoliv však věznění. Byl odsouzen do žaláře a to se několikrát opakovalo i po převzetí moci komunisty v roce 1945, kdy se o jeho církvi začalo mluvit pohrdavě jako o uniatské a byla stalinským režimem postavena mimo zákon.

Kardinálův osud dojal celý svět, když jej v roce 1963 Chruščev dal propustit a po krátkém pobytu v byzantském klášteře v Grottaferrata se uchýlil do Vatikánu, kde ve svém bytě žil až do své smrti v roce 1983. Byla to velká souhra příčin, že Josif Slipyj mohl být »vytažen ze studnice«, do které byl režimem

uvržen. Svou roli sehrála také vatikánská diplomacie, která usilovala o to, aby vyhověla přání Jana XXIII. a ukrajinských katolíků v diaspoře mít tohoto preláta mezi otci II. vatikánského koncilu.

Kardinál Josif Slipyj

Ale jednání s Moskvou se účastnili také další činitelé. Choma uvádí mezi nimi pravoslavné teology, pozorovatele na II. vatikánském koncilu, tajemníka komunistické strany Itálie Palmira Togliattiho a především protestantského amerického novináře Normana Cousinse, spolupracovníka prezidenta Kennedyho.

Kniha o osudech kardinála Slipyje není pouze »daní náklonnosti«, i když celé dílo je proniknuto »inteligencí lásky«, jak napsal současný arcibiskup Lvova, kardinál Lubomyr Husar. Především jde i o to, s historickou pečlivostí zkoumat jeho chování, abychom »v plnosti pochopili obtížné souvislosti a podstoupená utrpení, „pestrost“ věrnosti, která ne vždy je správně pochopena a která má daleko od situací pouhého násilného pronásledování«.

STERNIUK - HRDOST Z VÍRY VÍTĚZÍ NAD MLČENÍM KATAKOMB

Vyhlíží jako dobrotivý stařec. Má vlídné oči, modré jako voda, které viděly nicméně nepředstavitelnou hrůzu dlouhých let

pronásledování prožitého v sibiřském gulagu, v celách NKVD a KGB, kam býval pravidelně »zván« kvůli »kontrolám« jeho »kontrarevoluční činnosti«. Oči bystré, odvážné, které nemohou ukrýt železný charakter. Ba co více, žulový.

Jinak by nebyl tím, čím je; biskupu Vladimíru Sternjukovi by se nepodařilo přežít všechno to zlo, všechna ponížení a násilí, kterým byl podroben v průběhu čtyřiceti let. A nebyl by schopen v onom srpnu 1989, k němuž vedla tak dlouhá cesta, vést se

Biskup Vladimír Sternjuk

vztyčenou hlavou, opřen o svůj krátký, sukovitý dřevěný kříž řeckokatolíky, kteří vyšli z katakomb západní Ukrajiny. Gorbačovova perestrojka pootevřela spirálu a Sternjuk se dostal ven. Následován svými věrnými šel lvovskými ulicemi, šli pevně v procesi: Jsme tu, neporazili jste nás. Zastavili se před katedrálou sv. Jiří, která se stala pravoslavnou: Je naše, a naše jsou všechny chrámy, které máte.

Rozvinul se spor, který ještě více rozjitřil vztahy mezi pravoslavnými a katolíky. Sternjuk šel svou cestou. Jednoho dne v únoru 1990 byl povolán do Kyjeva, kde se představitelé pravoslavné

církve (dva z Ukrajiny a dva z Moskvy) spolu se zástupci Vatikánu pokoušeli řešit tuto otázku. Cestoval vlakem celou noc, dvanáct hodin, které byly pro jeho staré kosti přímo vražedné. Když konečně dorazil na místo, asi také proto nebyl právě nejlépe disponován. Poslouchal půl dne a pak se zvedl: »Tady se vůbec nemluví o tom, že ty chrámy patří nám.« Obrátil se ke dvěma prelátům z Říma: »Vy nemáte vůbec představu o tom, co jsme prožili.« A vrátil se do Lvova.

Po několika měsících byli všichni řeckokatoličtí biskupové z katakomb povoláni do Říma. Byl mezi nimi i ten, který se obával nechtěné »normalizace«. Jan Pavel II. jim naslouchal tři dny. Naslouchal především projevu biskupa Sternjuka, který měl odvahu mluvit zcela bez obalu. Nakonec ho chtěl Jan Pavel II. přijmout v soukromé audienci. »Poklekl jsem k jeho nohám a plakal jsem. Pak mě papež zvedl, objal mě a řekl mi: „Grazie.“ Nikdy na to nezapomenu,« vypráví Sternjuk. Vrátil se do Lvova jako zastupující arcibiskup, kterým byl dosud Miloslav Lubachivsky, který žil ve vyhnanství v Římě a zatím se nestačil vrátit do vlasti. A tak v srpnu 1991 přijal klíče od katedrály sv. Jiří, která byla konečně vrácena katolíkům.

Zemřel v roce 1997 a to byl den velkého smutku, který nepředstavitelně prožívala celá katolická komunita. Dnes odpočívá ve »své« katedrále: jeho hrob je vedle hrobu Szepťyckého, Slipyje a Lubachivského. Je snadné ho rozpoznat, protože je stále zasypán květy.

Podle Avenire
28. 6. 2001

Dopis, ve kterém sv. Edít Steinová odsoudila nacismus, stal se pro Pia XI. podnětem, aby v roce 1937 vydal svou encykliku *Mit brennender Sorge*. V tomto dopise informovala Edít Steinová o negativních následcích Hitlerovy vlády. Papež tehdy potvrdil skrze Státní sekretariát příjem tohoto dopisu.

Podle Radio Vaticana

Život svatého Františka (12)

Klidně a vesele se loučili dva a dva se svým zamilovaným chudičkým příbytkem a putovali dále přes pole po cestě, která vedla na západ.

Jeich srdce bylo plné radosti při vědomí, že mohou být ještě podobnější Kristu, svému vzoru a Mistru. Vždyť sám Pán o sobě řekl: *Lišky mají douputa a ptáci mají hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu složil.*

U SANTA MARIA DEGLI ANGELI

Kde najdou nyní své útočiště? Pro průměrné lidi představuje tato otázka velkou starost, nikoliv však pro Františka. Bůh se stará o polní zvířata a nebeské ptáky. Pak se jistě postará, jako vždy, i o několik lidí s dobrým úmyslem. Jen je třeba umět věřit a důvěřovat.

Na svém putování západním směrem dorazila podivná družina k Santa Maria degli Angeli, onomu malému kostelíku, který František před několika lety obnovil.

Jaké by to bylo štěstí, kdyby zde mohli zůstat, zde, u Matky našeho Pána, jako věrní rytíři v jejich službách! Myšlenka o tomto místě zrála stále více, navíc biskup z Assisi dosud bratřím nepředal žádný kostel. Z myšlenky se stalo vnitřní přání.

Aby mohli zůstat u Santa Maria degli Angeli, bylo zapotřebí získat povolení benediktinů. Oni byli vlastníky. K získání takového povolení bylo zapotřebí podstoupit namáhavou cestu do Subasia do opatství sv. Benedikta. To leželo nedaleko zbořeného hradu hraběte Sassorosso.

I dnes je odtamtud jedinečný rozhled. Široká rovina spoletského údolí se svou takřka nedohlednou rozlohou ležela před zraky mnichů. Zde mohli synové sv. Benedikta daleko od hluku světa vytušit krásu Stvořitele z obdivuhodného díla jeho stvoření. Rozprostíralo se před nimi jako otevřená kniha. Nyní sem dorazil František se svými bratry.

Již kdysi vystoupil po této úzké cestičce. Bylo to před lety. Stalo se to tehdy, když byl stržen vášní revoltujících občanů. Obořili se na hrad Sassorosso a zbořili jej. Tehdy nebyl čas myslet na krásný výhled do údolí.

Nyní však přijali František a jeho bratři tento pohled do svého nitra jako drahocenný dar. Jásavý dík stoupal vzhůru k Bohu.

Zabušili na těžká vrata. Opat jim dal otevřít a přijal je s velkou srdečností. Nebyli mu neznámí. Předložili mu svou záležitost. A stalo se, v co si ani netroufali doufat. Opat

jim se skutečně evangelní štěrností daroval nejen kostelík, nýbrž i kus pozemku kolem.

Ale František nechtěl žádný statek ani půdu. To by byl podle něho podvod na jeho oblíbené nevěstě paní Chudobě. A tak se dohodli na určité smlouvě. Polnost zůstane nadále v majetku opatství, menší bratři ji obdrží do stálého užívání. Jako uznání vlastnického práva benediktinů musí František dodat opatství každý rok koš ryb jako určitý druh pachtu. To nebylo mnoho, ale bylo to alespoň viditelné potvrzení právního stavu. S tím byl František srozuměn.

* * *

František měl radost z výsledku tohoto jednání. Miloval tento kostelík obzvláště proto, že byl zasvěcen Matce Boží.

Pln vděčnosti za Boží dobrotu zřídil zde sídlo svého řádu. Tento řád měl být navždy zakotven v Srdeci Panny Marie. Nyní je Maria u Božího trůnu jako přimluvkyně nové rodiny, bratři naopak nikdy na svých cestách neustanou hlásat o to horlivěji Mariinu mateřskou lásku.

Venku před kostelíkem na »malém kousku země« (proto Porciunkula) dal František

MODLITBA SVATÉHO OTCE PŘED KYJEVSKOU MADONOU

Ihned po uvítání u bran Kyjeva se Jan Pavel II. odebral do chrámu svatého Mikuláše před obraz carvanické Madony, ke které se obrátil s touto modlitbou:

Blahoslavená Panno Maria, Madono carvanická, děkuji Ti za dar, že se nacházím v Kyjevské Rusi, odkud se světlo evangelia rozlilo do celé země. Před tvým záračným obrazem, který opatrují v tomto chrámě svatého Mikuláše, svěřuji ti, Matko Boží a Matko Církve, svou apoštolskou cestu po Ukrajině. Svatá Matko Boží, rozprostři svůj mateřský plášť na všechny křesťany a na všechny lidi dobré vůle, kteří žijí v tomto velkém národě. Veď je ke svému Synu Ježíši, který je pro všechny cesta, pravda a život.

postavit chýše. Do nich se měli bratři uchýlit v samotě a tichu ke krátkému spánku, k modlitbě a pokání. Sem již nikdo nepřijde, aby je rušil nebo vyháněl. Láska sv. Benedikta jim připravila místo a bude je chránit před každým násilím.

Život v Porciunkuli byl opět zcela stejný jako v Rivotorto. Další přírůstek bratří umožnil sv. Františkovi dát nárokům apoštolátu větší prostor. Posílal je častěji kázat do širší oblasti jejich působení, až do vzdálených a neschůdných krajín.

Jako včely ze svého úlu vylétali bratři a putovali v důvěře v Boží prozřetelnost všude tam, kde bylo zapotřebí zachraňovat duše.

Když přišli na určité místo, lidé je nejdříve obhlíželi ze zvědavosti. Jaké to byly zvláštní postavy! Byli to snad nějakí herci nebo zpěváci, jaké znali lidé z jarmarků? Tak od nich očekávali balady jako od potulných rytířů, nebo zvláštní druh muzicírování. Ale záhy museli lidé poznat, že tito cizinci nabízejí prostými a nelíčenými slovy něco zcela jiného.

Bratři mluvili o Pánově utrpení, nebo předkládali naléhavě ošklivost hříchu a krásu ctností. Z jejich slov vycházela taková moc, že brzy pohnuli posluchače k pokání a k polepšení jejich života.

Ba ani velmi vzdělaní lidé nemohli odolat kouzlu jejich slov. Bratři také vždy předčítali z řeholních pravidel, která stále nosili s sebou, a tu přecházel lidem zrak i sluch. Dosud to nepokládali za možné, že tak vznešené a velmi obdivované evangelium lze uskutečňovat ve všedním životě, v životě stále ovládaném sobeckými zájmy a zlými vášněmi. Ale zde u těchto bratří jim pojednou připadalo evangelium jako zcela životné, dokonce přímo jako výzva k hrdinství. Byli zde lidé, křesťané, veselí a šťastní v odřikání a radostní v chudobě.

Vycházela z nich přitažlivá síla, která se mnohých hluboce dotkla, a brali to za samozřejmost, že lidé zaměňovali samet a hedvábi za šedivé kající roucho.

(Pokračování příště)

Život Kristův (36)

XXXVI. Prostřednictvím znamení - zázraků Ježíš Kristus projevuje svoji spasitelskou moc

1) Jeden text svatého Augustina nám poskytuje klíč k tomu, abychom mohli Kristovy zázraky interpretovat jako znamení jeho spasitelské moci: „To, že se pro nás stal člověkem, prospělo naší spásě mnohem více než zázraky, které vykonal mezi námi. To, že uzdravil nemoci naší duše, je mnohem důležitější nežli to, že uzdravoval tělo určené k tomu, aby zemřelo.“ (Augustin, *Komentář k Janovu evangeliu*, 17,1) Ježíš konal zázraky tělesného uzdravení, které patřily k jeho dílu vykoupění celého světa. Tématem dnešní katecheze bude tedy to, že Ježíš konal mocné činy, divy a znamení, aby tak projevovat svou moc zachránit a spasit člověka od zla, jež ohrožuje jeho nesmrtelnou duši a jeho povolání k sjednocení s Bohem.

2) Právě tohle všechno se obzvláštním způsobem zjevuje v uzdravení ochrnutého v Kafarnaum. Lidé, kteří ho přinesli, nedokázali projít dveřmi do domu, kde Ježíš učil, a tak odkryli střechu a spustili ubožáka s lehátkem až k Ježíšovým nohám. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl nemocnému: *Synu, odpouštějí se ti hříchy* (Mk 2,5).

Tato slova provokovala v některých přítomných podezření, že Ježíš se právě rouhal. *Jak může ten člověk tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh* (Mk 2,7). Jako kdyby odpovídal na vnitřní úvahy a soudy jejich srdce, Ježíš se obrací na přítomné následujícími slovy: „*Co je snadnější - říci ochrnutému: Odpouštějí se ti hříchy, nebo říci: Vstaň, vezmi své lehátko a chod? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy,*“ řekl ochrnutému: „*Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!*“ On vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel, takže všichni zaslí

a velebili Boha... (Mk 2,8-12, podobně Mk 9,1-8; Lk 5,18-26). Sám Ježíš v tomto případě vysvětluje, že zázrak uzdravení onoho ochrnutého je znamením spasitelské moci, díky níž Ježíš odpouští hříchy. Ježíš vykonal toto znamení proto, aby tak vyjevil, že přišel jako Spasitel světa, jehož primárním úkolem je osvobodit člověka od duchovního zla, od zla, které odděluje člověka od Boha a brání tomu, aby se v člověku realizovala Boží spása. Tím zlem je hřích.

3) Stejným způsobem můžeme vysvětlovat onu zvláštní kategorii Kristových zázraků, při nichž vyhání z člověka zlé duchy. *Nečistý duchu, vyjdi z toho člověka!* - rozkazuje Ježíš podle Markova evangelia, když se setkal s posedlým v gadarském kraji (srov. Mk 5,8). Při této příležitosti jsme svědky neobvyklého rozhovoru. Když se nečistý duch cítí být Ježíšem ohrožován, začíná křičet: „*Co je ti po mně, Ježíši, synu Boha nejvyššího? Zapřísahám tě při Bohu, netrap mě!*“ Ježíš se ho zeptal: „*Jak se jmenuješ?*“ Odpověděl: „*Moje jméno je Pluk, protože je nás mnoho.*“ (srov. Mk 5,7-9) Stojíme tedy na hranicích světa temnot, kde hrají roli jak psychické, tak fyzické faktory, které mají bezpochyby svůj podíl na patologickém stavu osob, do něhož pak vstupují démonické skutečnosti, jež lidská řeč popisuje rozličným způsobem. Tyto síly se radikálně stavějí do opozice proti Bohu i proti člověku, a proto také proti Kristu, který přišel, aby člověka osvobodil z oné moci zla. Navzdory tomu, že se jedná o nečistého ducha, který se projevuje v lidském křiku, objevuje se v této příhodě ozvěna pravdy, která pochází od jasné, byť zcela zvrácené inteligence: „*Synu Boha nejvyššího.*“

4) V Markově evangelium nacházíme rovněž epizodu, která bývá obvykle vysvětlována jako uzdravení epileptika (srov. Mk 9,14-27). Vždyť příznaky, které evangelista popisuje, jsou charakteristické právě pro toto onemocnění (jedná se o pěnu u úst, skřipání zubů, ztuhlost organismu). Otec však představuje svého syna Ježíšovi jako posedlého zlým duchem, který ho často sráží k zemi, po níž se váli s pěnou u úst. Je také velmi dobře možné, že v takovém stavu slabosti vstupoval do hry nějaký zlý duch. Rovněž je možné, že se jednalo o prostou epilepsii, od níž chlapce Ježíš uzdravuje. Při tom všem je však rozhodující, že Ježíš vykonal toto uzdravení tak, že nařizuje: „*Duchu němý a hluchý, já ti nařizuji: Vyjdi z něho a nikdy již do něho nevrháš!*“ (Mk 9,25) Tak se opět potvrzuje Ježíšovo poslání i jeho moc osvobozovat člověka od zla, a to od zla zahnídnutého v duši. Ježíš toto zlo zasahuje v jeho samotném kořeni.

5) Ježíš tak dává jasně najevo, že jeho vlastním posláním je osvobozovat člověka od zla a zejména od hříchu, který je duchovním zlem. Toto poslání Ježíše přivádí k přímému střetu se zlým duchem, který je prvním původcem zla v lidských dějinách. Jak můžeme číst opakovaně v evangeliích, Ježíš jasně prohlašoval, že přesně takový je smysl a cíl jeho díla, na němž měli mít podíl i jeho apoštolové. Tak například u Lukáše: „*Viděl jsem satana padnout jako blesk*

z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, šitry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit.“ (Lk 10,18-19) Podle Marka, když Ježíš vyvolil Dvanáct, posílá je, aby kázali s mocí vyhánět zlé duchy (srov. Mk 3,14-15). V Lukášově evangelium můžeme číst o tom, jak dvaasedmdesát učedníků po svém prvním vyslání říkalo Ježíšovi: „*Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu.*“ (Lk 10,17)

Tak se projevuje moc Syna člověka nad hříchem a jeho původcem. Jméno Ježíš, v jehož síle jsou přemáháni rovněž zlí duchové, svým významem ukazuje na Ježíšovo spasitelské poslání. Nezapomínejme, že jméno „Ježíš“ znamená „Bůh je spása“. Nicméně tato jeho spasitelská moc dosáhne své vrcholné síly až v hodině oběti na kříži. Kříž bude znamenat naprosté vítězství nad satanem a hříchem, protože takový je Otcův záměr, který jeho Syn naplňuje tím, že se stává člověkem. Jde o to, zvítězit nad zlem ve slabosti lidství a dojít slávy vzkříšení a nového života prostřednictvím ponížení kříže. V této vrcholně paradoxní události dějin spásy jasně září božská moc, kterou oprávněně smíme nazývat „moc kříže“.

6) K vrcholným projevům této Boží moci patří rovněž vítězství nad smrtí, která je tragickou mzdou hříchu. Toto vítězství nad smrtí také znamená vyvrcholení Spasitelova poslání, který se ve světě prokázal mocnými

činy, divy a znamením. Vítězství nad hříchem a nad smrtí proniká celé Ježíšovo mesiášské působení a jeho putování až na Kalvárii. Mezi znamením, která obzvláštním způsobem vypovídají o Ježíšově směřování k definitivnímu vítězství nad smrtí, patří zejména vzkříšení mrtvých. Jak to říká sám Ježíš: „Mrtví vstávají,“ (srov. Mt 11,5) když odpovídá na otázku ohledně svého vlastního mesiášství, s nímž se na něj obrátili poslové od Jana Křtitele (srov. Mt 11,3). Obzvláštní zmínku mezi těmi, které Ježíš za svého pozemského života vzkřísil z mrtvých, si zasluhuje Lazar z Betánie, protože jeho vzkříšení je jakýmsi preludiem dramatu kříže a Ježíšova vzkříšení, v němž dochází k definitivnímu vítězství nad hříchem a nad smrtí.

7) Evangelista Jan nám zanechal velmi podrobný popis události. Nám postačí připomenout jenom poslední moment celé epizody. Ježíš požaduje, aby byl odvalen kámen uzavírající vstup do hrobky. Marta, Lazarova sestra, poznamenala, že zesnulý je již čtvrtý den v hrobě a že tělo se již jistě začalo rozkládat. Ježíš však na to nedbá a zvolá mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!“ *A mrtvý vyšel ven.* (srov. Jan 11,38-43) Mnozí z přítomných v Ježíše uvěřili na základě toho, co spatřili. Jiní se ale vydali za představiteli synedria, aby Ježíše udali. Celá záležitost způsobovala kněžím a farizeům mnoho starostí, protože si uvědomovali, jaká by mohla být reakce římské okupační moci. „*Necháme-li ho tak, všichni v něho uvěří, a pak přijdou Římané a zničí svaté místo i národ.*“ (Jan 11,47) Právě tehdy na veleradě padnou pověstná Kaifášova slova: „*Vy vůbec nic nevíte, ani nemyslíte na to, že je pro vás lépe, když jeden člověk umře za lid, než aby zahynul celý národ.*“ (Jan 11,49-50) A evangelista poznamenává: *To neřekl ze sebe, ale jako velekněz toho roku prorokoval, že Ježíš musí zemřít za národ - a nejen za*

národ, ale i proto, aby rozptýlené Boží děti shromáždil v jedno (Jan 11,51-52).

8) Je tedy patrné, že Janův popis Lazarova vzkříšení obsahuje rovněž poukazy na základní spasitelský rozměr tohoto zázraku. Jedná se o velmi důležité poukazy, protože právě v souvislosti s touto událostí synedrium rozhodlo o tom, že Ježíše je třeba zprovdit ze světa násilnou cestou (srov. Jan 11,53). A bude to vykupitelská smrt za národ i za sjednocení rozptýlených dětí Božích, půjde tedy o spásu celého světa. Ježíš sám již řekl, že jeho smrt bude definitivním vítězstvím nad smrtí. U příležitosti Lazarova vzkříšení ujistil Martu: „*Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky.*“ (Jan 11,25-26)

9) Na závěr naší katecheze budeme věnovat pozornost dalšímu textu svatého Augustina: „Pokud nyní hledíme na skutky, které vykonal náš Pán Ježíš Kristus, vidíme, že oči slepých, které byly zázračně znovuoživeny, zase zavřela smrt a že údy chromých, které byly zázračně uzdraveny, nakonec opět znehynila smrt. Všechno to, co bylo na čas uzdraveno ze smrtelného těla, nakonec podlehl rozkladu. Ovšem věřící duše přešla do věčného života. Pán chtěl, aby se tento nemocný stal velkým znamením pro duši, která by uvěřila, neboť pro odpuštění jejích hříchů přišel a kvůli uzdravení jejích slabostí se dobrovolně ponižil.“ (Augustin, *Komentář k Janovu evangeliu* 17,1)

Ano, všechny Kristovy mocné činy, divy a znamením jsou zaměřeny k tomu, aby Ježíše zjevovaly jako Mesiáše, jako Božího Syna, jako toho, kdo jediný má moc osvobodit člověka z hříchu a ze smrti. Tak zjevují toho, který je opravdu Spasitelem světa.

Překlad doc. Ctirad Václav Pospíšil Th.D. OFM

Před vrcholným setkáním G-8 v Janově uspořádala hnutí, řeholní společnosti a řády společná modlitební shromáždění a bdění na modlitbách. Požadují především spravedlivý hospodářský řád, oddlužení nejchudších zemí a více rozvojové pomoci, odzbrojení a celosvětovou ochranu jak lidského života od jeho početí až k přirozené smrti, tak i ochranu životního prostředí. Hnutí požadují lepší přístup k lékům a lékařské péči pro chudé země a trvají na tom, aby hospodářsky vyspělé země dodržovaly závazek věnovat 0,7% hrubého národního důchodu na rozvojovou pomoc. Veřejným představením těchto požadavků začínají nenásilná shromáždění těchto skupin k vrcholné schůzce osmičky. K prohlášení se připojilo více než 100 italských poslanců, převážně levicových.

Arcibiskup kardinál Dionigi Tattamanzi vyslovil své plné pochopení pro protesty odpůrců globalizace. Řekl, že sice odsuzuje násilí, ale přeje pokojnému dialogu. Pokojný protest věřících hodnotí jako pozitivní potenciál občanské společnosti.

V prvním čtvrtletí 2001 bylo v Německu provedeno 36 100 potratů. Je to o 800 více než ve stejném období minulého roku. 83% těchto lidských životů bylo zmařeno tzv. odsávací metodou. Pilulka Mifegyne byla použita v 1 400 případech.

Bruselský arcibiskup kardinál G. Danneels se vyslovil proti svolání nového koncilu. Nejdříve je třeba plně uvést do života usnesení Druhého vatikánského koncilu. Za pontifikátu Jana Pavla II. určitě žádný další koncil nebude. Významný však bude podzimní všeobecný synod, který bude rozhodující pro další budoucnost církve. Kardinál vyslovil současně politování, že pro vystoupení jednotlivých bisku-

pů je vyhrazeno jen 8 minut a diskuse se koná jen sekcích.

Na místě letecké katastrofy poblíž Irkutsku, při které zahynulo 145 lidí, má být postaven kostel. Sdělil to pravoslavný biskup Irkutsku a Angary Vadim. Všechny církve v Irkutsku chtěly sloužit mši za oběti neštěstí.

Vatikánský rozpočet v Jubilejním roce skončil ziskem ve výši takřka 18 miliard lir. Již sedm let končí bilance Svatého stolce buďto vyrovnaným rozpočtem, nebo ziskem. Umožnila to zpřísněná kontrola vydání, ale také příspěvky biskupů, řádů a nadací. Hospodářská autonomie církve je nejlepší garancí evangelizace a misijní činnosti bez závislosti na mocných této země. Vatikán se nestydí natáhnout prosebně ruku, protože chudí jsou odkázáni na cizí pomoc.

Svatopetrský haléř vynesl v minulém roce 63 mil. US dolarů. V devadesátých letech vynášela sbírka kolem 55 mil. dolarů. Výtěžek dává Svatý otec k dispozici místním církvím, které strádají následkem chudoby, nerozvinutosti a přírodních katastrof.

Počet katolíků v Jižní Koreji překročil 4 miliony. Třetina z nich podle biskupů je nepraktikujících, alespoň pokud jde o účast na svátosti pokání. Katolíci tvoří 8% obyvatelstva. Biskupové vyzývají faráře k intenzivnější pastoraci mezi nepraktikujícími.

Prezident Putin se vyslovil proti znovuzavedení trestu smrti v Rusku. Při setkání s šéfem Světové banky v Kremlu řekl: Stát si nesmí osobovat právo, které patří Bohu. Putin, který patří k pravoslavné církvi, se poprvé vyslovil k této otázce tak jasně. Od roku 1996 platí v Rusku moratorium na výkon trestu smrti.

Podle Radio Vaticana

Úloha katolických gynekologů

V Římě se konalo ve dnech 17.–20. června 2001 mezinárodní setkání katolických gynekologů, nazvané „Budoucnost porodnictví a gynekologie“, za účasti lékařů nejen z Evropy, ale i z obou částí Ameriky, z Hongkongu, Indie a Austrálie. Mezi lékaře přišla řada významných církevních představitelů (mj. kard. Alfonso Lopez Trujillo, arcib. Bertone), mnoho kněží a jáhnů. ČR zastupovali MUDr. Beránková z Plzně, MUDr. Nesyba z K. Varů a já z Brna.

Úvodní přednášku na téma „Ochrana lidského života v měnícím se světě – zodpovědnost katolických porodníků a gynekologů“ přednesl arcibiskup Lozano. „...Je řada hrozeb proti životu, před kterými musíme chránit.“ Papež hovoří v „Evangelium vitae“ o hrozbách přicházejících z násilnosti, hněvu a závisti, egoismu, chudoby a bídy, válek, ekologických katastrof, drog, sociálních úchylek, kontracepce, potratů, eutanazie, sterilizace... Světové konference v Káhiře a v Pekingu se snažily prosadit nový koncept rodiny – společenství těch, kdo žijí pod společnou střechou, dále homosexuální chování jako normu, svobodný sex, sexuální poučování mládeže bez ohledu na souhlas rodičů, „pilulky po“, gender orientace. Nynější maltusianská mentalita je prezentována všude, život je považován pouze za produktivitu. V rodinném plánování je vlastně vyloučen dar plodnosti. Z toho vyplývá takzvané právo ženy na antikoncepci, na potrat, to otevírá cestu k právu na pornografii. Ve světě je hlad, chudoba, nemoci jako ebola, HIV-AIDS, alkoholismus, genocida, genové manipulace s embryi a embryonálními tkáněmi. Papež poukazuje na to, že příčin těchto hrozeb je několik: představa svobody jako naprosté nezávislosti, předstíraný altruismus vůči poškozeným plodům, redukce lidského těla na pouhou hmotu,

kdy sexualita je prezentována pouze jako způsob sebesatisfakce a osobního uspokojení, a kdy dochází k deformitám morálních zásad. Musíme apelovat na vnitřní zodpovědnost zdravotnických profesionálů, protože oni mají možnost potvrdit kulturu života, vítězství nad kulturou smrti skrze zmrtvýchvstalého Krista, důstojnost a svatost lidského života. Kultura pro život úzce souvisí se zodpovědností za rodinu. Jejich průvodcem je modlitba – v rodinách a společenstvích – a orientací křesťanská bioetika...

Mnoho lékařů se rozhodlo pro profesi gynekologa, ale vzhledem k velkému tlaku svých kolegů, aby prováděli potraty, sterilizace, předepisovali antikoncepci, spolupodíleli se na praktikách umělého oplodnění, museli nakonec opustit přípravu

na gynekologickou praxi. Tato svědectví zazněla nejen z úst slovenského lékaře, ale i z jiných zemí, např. z Belgie, Švýcarska, Rakouska, USA...

Mluvílo se o diskriminaci ve finančním ocenění a v možnostech dalšího profesního růstu, pokud se přece jen podaří tlaku odolat, získat odbornost gynekologa a působit v této profesi v souladu s učením katolické církve. Pokud katolický lékař odmítá spolupodílet se na „kulturu smrti“ v ambulanci a v nemocnici, je platově diskriminován vůči kolegům. Hovořilo se i o úloze katolické církve, o nutnosti její podpory těchto lékařů...

Zvlášť povzbudivá byla soukromá audience u Sv. otce. Mimo jiné řekl: „Křesťanští porodníci, gynekologové a porodní sestry jsou vždy povoláni k tomu, aby se stali služebníky a prů-

vodci života, proto evangelium života, které je v centru Ježíšova poselství. Je třeba o tom kázat s neohroženou věrností, jako dobrou zprávu lidem v každé době, v každé kultuře. Ale vaše profese se stala ještě důležitější, vaše zodpovědnost ještě větší v dnešním kulturním a společenském kontextu, ve kterém věda a praxe lékařství riskuje ztrátu svého zděděného etického rozměru. Také profesionálové ve zdravotnictví mohou být velmi pokoušeni k tomu, aby se stali manipulátory života, nebo dokonce agenty smrti... Spor mezi společenským tlakem a požadavky práva svědomí mohou vést až k dilematu – buď k opuštění profese, nebo ke kompromisům... Když zápasíme o to, abychom sloužili životu, je třeba, abychom pracovali na zajištění práv pro profesní přípravu a praxi... A zvláště katolické univerzity a nemocnice jsou povolány k tomu, aby následovaly učení katolické církve ve všech aspektech porodnické a gynekologické praxe. Také by měly nabízet kvalifikovanou a mezinárodně uznávanou výukovou síť, aby pomohly lékařům, kteří se stávají předmětem diskriminace, nebo je na ně kladen nepřijatelný tlak ohledně morálního přesvědčení... Mám naději, že na počátku nového milénia veškerý katolický zdravotnický personál... se ve svém srdci cele zasvětil službě lidskému životu... V důvěře svěřuji vás a vaše poslání průvodců a služebníků života pod ochranu požehnané Panny Marie, srdečně vkládám své apoštolské požehnání na vás a na všechny, kteří pracují s vámi v nesení svědectví evangelia života.“

Domů jsem se vrátila s osobním požehnaním Sv. otce, kterému jsem mohla předat i některé z materiálů sružení CENAP, které se týkají problematiky přirozeného plánování rodičovství.

MUDr. Ludmila Lázničková,
Brno

Liturgická čtení – pokračování ze str. 3

Jste uvěřili, jak velikou moc má Bůh, který ho vzkřísil z mrtvých. I vás, když jste byli mrtví pro své hříchy a když vaše tělo bylo neobřezáno, zase oživil zároveň s ním. Odpustil nám všechny hříchy, zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám svými předpisy, a na dobro ho zničil tím, že ho přibil na kříž.

Evangelium – Lk 11,1–13

Jednoho dne se Ježíš modlil na nějakém místě. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan naučil své učedníky.“ Odpověděl jim: „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvět se jméno tvé. Přijď království tvé. Chléb náš vezdejší dávej nám každý den. A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se provinuje proti nám. A neuveď nás v pokušení.“ Řekl jim dále: „Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: ‚Příteli, půjč mi tři chleby. Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.‘ On však by mu zevnitř odpověděl: ‚Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti ho.‘ Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje. Proto vám říkám: Proste, a dostanete; hleďte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o chléb, on mu dá kámen? Anebo když ho poprosí o rybu, on mu dá místo ryby hada? Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“

Apoštolát modlitby – červenec 2001

Úmysl všeobecný: *At' v křesťanských rodinách rodiče a děti čtou a žijí evangelium a stanou se tak svědky naděje v Krista.*

Říká se, že v mnoha rodinách mají lidé bibli. Užívají ji někdy ke společnému čtení nebo k modlitbě? A proč ji nepoužívají, když je to slovo Boží? Na co tedy tu bibli mají? – Které slovo nebo která událost z evangelia vás nejvíce zaujala? Pomáhá vám?

Misijní: At' katechetům a laickým misionářům nechybí prostředky nutné k důkladné pastorační formaci.

Vitalita církve závisí u každého křesťana na tom, jak odpoví na Boží výzvu k růstu a k přinášení plodů. Proto je nutné, aby se laikům dostalo solidní formace. Musí mít nejen zběhlou užitvat technických prostředků k šíření obsahu víry, nýbrž musí mít i hluboké osobní přesvědčení, aby vydávali účinné svědectví i svým životem. Kéž jim v tom nebrání nedostatek prostředků, nutných k jejich důkladné pastorační formaci.

Národní: At' ti, kdo se rozhodli pomáhat trpícím, hledají a nalézají další spolupracovnice a spolupracovníky.

„Neboť jsem měl hlad a dali jste mi najíst..., byl jsem nemocen a navštívili jste mě...“ (Mt 25,34 a násl.) Odměna, kterou slibuje Ježíš, je bohatá: království nebeské. Jistě si ji z dobroty Boží zaslouží ti, kdo se řídí jeho slovem. A co si zaslouží teprve ti, kdo pro tuto činnost získají své přátele, známé, lidi dobrého srdce! Už jsme někomu z nich ze svého okruhu řekli? Ne? Tedy to udělejme! Vydáme tím Ježíšovi svědectví a své víře a pomůžeme i bližním!

POZVÁNÍ NA VIKEND PRO STARŠÍ ŽENY

7. – 9. 9. 2001 Králupy ● 14. – 16. 9. 2001 Velehrad (i pro manželské páry) ● 12. – 14. 10. 2001 Kroměříž. Cena pobytu: cca 400 Kč. V ceně je zahrnuto ubytování a strava. Přihlásit se můžete telefonicky nebo písemně na adrese: Anna Nováková, Puškinova 19, 787 01 Šumperk, tel.: 0649/211 915.

MONTICHIARI – ROSA MYSTICA

Pouť obětovaná za kněze, bohoslovce, řeholníky a řeholnice. Odjezd: v pátek 7. 9. v 16.00 hod. z Prahy. Příjezd: v neděli 9. 9. v 10.00 hod. dopoledne. Cena: 1300 Kč. Jedeme přes obě noci. Sobotní program: mše sv. v domě, domek a hrob Pieriny Gilli, obchod s devocionáliemi, mezinárodní slavnostní procesí se sochami a květinami ve Fontanelle (pořádá OPUS ROSA MYSTICA), křížová cesta, osobní volno. Odjezd do Prahy mezi 18 a 19 hod. Přihlášky: tel./fax: 02/692 2595, lng. Kmochová.

Kocliřov u Svitav – ČM Fatima, národní centrum Fatimského apoštolátu ČR, pořádá ve dnech 25. – 26. 8. 2001 XI. výroční konferenci mariánského apoštolátu.

Zahájení v sobotu 25. 8. v 10 hod. mši sv. Při hlavní pontifikální mši sv. v 18 hod. posvěti mons. Karel Otčenášek kapli Panny Marie Nazaretské. Možnost účasti na večerním a nočním programu. Zakončení v neděli v 9 hod. mši sv. a zasvěcením ve 12 hod. Přednášky a panelové diskuse o významu a poslání mariánského apoštolátu. Žádosti o ubytování a stravu pro skupiny i jednotlivce na adrese: ČM Fatima, 569 11 Kocliřov u Svitav., tel. a fax 0461/543164.

Srdčně vás zveme na pouť mladých ke sv. Anně na Starou Vodu v pátek 27. července 2001.

Program začíná po 20. hodině. Přijďte prožít společně při zpěvu, modlitbách a adoraci „noc na poutním místě“. Spojení vlakem směr Domašov n. Bystricí, dále asi 3 hod. pěšky přes Město Libavá, směr Podlesí, nebo na kole. Pozor! Nevstupovat do vojenského prostoru! S sebou spací pytel, karimatku, jídlo, hudební nástroje, větší svíčku a dobrou náladu.

Zveme na tradiční pouť ke sv. Anně na Starou Vodu v sobotu 28. července 2001.

V 10.00 hod. slavná poutní mše svatá, oslavuje Michael J. Pojezdový OPraem., opat strahovský. Po mši sv. půjdeme průvodem ke Královské studánce u kapličky. Ve 13.00 hod. svátostné požehnání všem poutníkům. Sbirka z poutě bude poukázána na účet sv. Anna – Stará Voda. V den poutě od 7 do 17 hod. uvolní Armáda ČR příjezdové komunikace k poutnímu místu, vedoucí přes vojenský prostor Libavá. Dovoleno se týká pouze průjezdu. Bližší informace na římskokatolické farnosti Svätý Kopeček u Olomouce, tel.: 068/538 53 42.

Liturgická čtení

Neděle 29. 7. – 17. neděle v mezidobí

1. čt.: Gn 18,20–32
Ž 138(137),1–2a.2bc+3.6–7ab.7c–8
Odp.: 3a (Když jsem volal, Hospodine, vyslyšels mě.)
2. čt.: Kol 2,12–14
Ev.: Lk 11,1–13

Pondělí 30. 7. – nez. pam. sv. Petra Chryzologa

1. čt.: Ex 32,15–24.30–34
Ž 106(105),19–20.21–22.23
Odp.: 1a (Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý: Nebo: Aleluja.)
Ev.: Mt 13,31–35

Úterý 31. 7. – památka sv. Ignáce z Loyoly

1. čt.: Ex 33,7–11; 34,5b–9.28
Ž 103(102),6–7.8–9.10–11.12–13
Odp.: 8a (Hospodin je milosrdný a milostivý.)
Ev.: Mt 13,36–43

Středa 1. 8. – památka sv. Alfonsa z Liguori

1. čt.: Ex 34,29–35
Ž 99(98),5.6.7.9
Odp.: srov. 9c (Svatý jsi, Hospodine, náš Bože!)
Ev.: Mt 13,44–46

Čtvrtek 2. 8. – nez. pam. sv. Eusebia z Vercelli

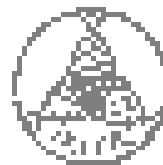
nebo sv. Petra Juliána Eymarda
1. čt.: Ex 40, 16–21.34–38
Ž 84(83),3.4.5–6a+8a.11
Odp.: 2 (Jak milý je tvůj přibyték, Hospodine zástupů!)
Ev.: Mt 13,47–53

Pátek 3. 8. – ferie

1. čt.: Lv 23,1.4–11.15–16.27.34b–37
Ž 81(80),3–4.5–6ab.10–11ab
Odp.: 2a (Plešejte Bohu, který nám pomáhá.)
Ev.: Mt 13,54–58

Sobota 4. 8. – památka sv. Jana Vianneye

1. čt.: Lv 25,1.8–17
Ž 67(66),2–3.5.7–8
Odp.: 4 (At' tě, Bože, velebí národy, at' tě velebí kdekterý národ!)
Ev.: Mt 14,1–12

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	29.7.	30.7.	31.7.	1.8.	2.8.	3.8.	4.8.
Antifona	812	826	1722	1734	873	889	1722
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	812	827	1723	1734	873	889	1723
Antifony	813	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	831	1724	1735	877	893	1724
Antifona k Zach. kantiku	707	831	1445	1735	877	894	1724
Prosby	817	831	1724	1724	878	894	1724
Záv. modlitba	707	1444	1445	1446	1447	894	1448

Modlitba během dne:

Hymnus	817	832	848	862	879	895	910
Antifony	818	833	848	863	879	895	910
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	820	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	707	835	851	865	882	898	913

Nešpory:

	SO							
Hymnus	807	821	837	1727	1736	883	900	915
Antifony	808	822	838	853	868	884	900	916
Žalmy	808	823	838	853	868	884	901	916
Kr. čtení a zpěv	810	825	840	1730	1737	887	903	918
Ant. ke kant. P. M.	706	707	840	1445	1737	887	904	708
Prosby	811	826	841	1731	1731	888	904	918
Záv. modlitba	707	707	1444	1445	1446	1447	904	708
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

DOTISK

POSELSTVÍ NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE JEŽÍŠOVA SVĚTU

Služebnice Boží sestra Josefa Menéndez měla v minulém století podobná zjevení jako v 17. století sv. Markéta Marie Alacoque. V poselství, které Spasitel sdělil sestře Josefě, je osvětlena hodnota životodárného spojení s Kristem. Kristus ukázal Josefě, co může učinit láska z nejnepatrnějších skutků, když se spojí s ním a jeho zásluhami. Kniha obsahuje nejen poselství, ale také životopis Josefy Menéndez. Vychází s církevním schválením.

2. vydání, brož., A5, 92 stran, 85 Kč

Sv. Jan od Kříže: ŽIVÝ PLAMEN LÁSKY

Tento spis hovoří o tom, co prožívá člověk na vrcholu sjednocení s Bohem. Je psán tak, aby i věci mimořádné a jedinečné byly srozumitelné všem věřícím bez rozdílu, pokud aspoň trochu vedou běžný křesťanský život. Spis prošel dvěma redakcemi sv. Jana od Kříže, proto je třeba podotknout, že se zde jedná o definitivní znění s textovými variantami první redakce v poznámkách.

Karmelitánské nakladatelství, váz., přebal, zúž. A5,
146 stran, 169 Kč

PŘÍMLUVY

Určeno pro neděle podle jednotlivých ročních cyklů liturgického roku. Vychází s církevním schválením. Vydává Česká biskupská konference.

2., opravené vydání, váz., A5, 240 stran, 145 Kč

PŘÍMLUVY

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

Tomáš Špidlík: UMÍME SE MODLIT?

Modlitba je rozhovor duše člověka s Bohem. Ale je také účastí na „rozhovoru“, který od věčnosti vedou tři božské Osoby mezi sebou. Tedy i naše modlitba se obrací k Bohu Otci skrze Syna v Duchu svatém. Je to náš výstup, ale také sestup milosti Boží k nám. Chceme-li více pochopit tajemství tohoto vztahu mezi člověkem a Bohem, můžeme si vzít na pomoc knížečku T. Špidlíka. Autor v ní odpovídá na mnohé otázky, které člověku přicházejí na mysl, když se snaží objevit hloubku a sílu modlitby.

Refugium, brož., A6, 72 stran, 35 Kč

Valerio Albisetti: CESTA ŽIVOTA

Cesta, o které mluví Albisetti v této knize, není způsob, jak získat štěstí, ale jak pochopit, že štěstí je už v nás. Skutečností je, že ho zřídka kdy umíme poznávat, snad proto, že hledáme důkaz naší hodnoty mimo sebe, buď v souhlase společnosti, nebo v bezpodmínečné náklonnosti osob nám blízkých. Během vnitřní cesty, kterou navrhuje autor, se čtenář nenaučí vyhýbat se nesnázím, ale dát jim smysl ve světle duchovní stránky lidské bytosti, s vědomím, že pozitivní i negativní stránky života jsou rovněž prostředkem, jak poznat nejhlubší pravdy o sobě.

Paulinky, brož., zúž. A5, 160 stran, 175 Kč

G. Setti - G. Lagna: DON BOSCO

Kniha příběhů ze života italského světce, tentokrát v komiksově podobě.

Portál, brož., zúž. A5,
cca 220 stran, 197 Kč

Maticе cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
Ponos, 779 00 OLOMOUČ 9

Maticе cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Maticе cyrilometodějské. Vydává Maticе cyrilometodějská v Olomouci, Cermachova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Maticе cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bůdy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Maticе cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svelomcm@iol.cz; <http://www.maticem.cz/svetlo>). Na této adrese přijímáme objednávky týdeníku i knih. Registrční značka MK ČR 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.